

Alipääallystötutkinto

Opetussuunnitelma, 60 op Alipääallystökurssi 54

Hyväksytty
19.6.2025
Koulutusjohtaja
Pelastusopisto

1	Alipäällystön ammattikuva	4
2	Alipäällystötutkinnon tavoitteet	5
2.1	Opintojen ammatillinen arvoperusta	5
2.2	Alipäällystötutkinnon asema ja tehtävät pelastustoimen tutkintotavoitteisen koulutuksen järjestelmässä	5
2.3	Alipäällystötutkinnon tavoitteet.....	6
3	Opetussuunnitelman käsitteistö	8
3.1	Osaamisperusteinen tavoitteenasettelu	9
4	Opiskelumenetelmät alipäällystön koulutusohjelmassa	11
5	Alipäällystötutkinnon lukusuunnitelma	12
6	Alipäällystötutkinnon opintojaksot.....	13
6.1	Uudistuva esihenkilö ja kouluttaja pelastustoimessa	13
6.1.1	Alipäällystöopinnot 1 op	13
6.1.2	Koulutustaito- ja suunnittelu 7 op	15
6.1.3	Viestintätaitojen perusteet 2 op	17
6.1.4	Esihenkilötyö 6 op	19
6.1.5	Pelastustoimen hallinto 3 op	20
6.2	Kehittyvä onnettomuuksien ehkäisijä	22
6.2.1	Rakennusten paloturvallisuus 3 op	22
6.2.2	Valvonta ja turvallisuusviestintä 3 op	25
6.3	Tehokas pelastustoiminnan johtaja	28
6.3.1	Sammutus- ja pelastustekniikka 3 op.....	28
6.3.2	Palofysiikka 2 op.....	30
6.3.3	Pelastustoiminnan johtamisen perusteet 2 op.....	32
6.3.4	Pelastusryhmän johtaminen 7 op	34
6.3.5	Riskienhallinta 2 op	35
6.3.6	Siviilivalmius ja kansainvälinen pelastustoiminta 1,5 op	37
6.3.7	Liikuntakasvatus 2 op	40
6.3.8	Viranomaisyhteistyö 1,5 op	42
6.3.9	Suuret pelastusmuodostelmat 1 op.....	43
6.3.10	Pelastusjoukkueen johtamisen perusteet 2 op	45
6.3.11	Toiminta CBRNE-tilanteissa 4 op	47
6.4	Tulevaisuuteen katsova ammatillisen kasvun rakentaja	49
6.4.1	Kehittämishanke 5 op	49
6.4.2	Työharjoittelu 2 op.....	51

7	Opintoja koskevia ohjeita	53
7.1	Suoritustavat	53
7.1.1	Kokeiden järjestäminen alipäälystökoulutuksessa	53
7.1.2	Opintojakson arvosanan korottaminen	54
7.1.3	Hylätyn suorituksen uusiminen.....	54
7.1.4	Opintosuorituksen hylkääminen plagiointi- ja vilppitapauksessa.....	54
7.1.5	Aiemmin hankitun osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen sekä opintojen hyväksilukeminen.....	54
7.2	Opintosuoritusten arviointi ja rekisteröinti.....	55
7.3	Oikaisuvaatimus	56

1 Alipäällystön ammattikuva

Pelastuslaitosten perustehtävät ovat onnettomuuksien ehkäisy, pelastustoiminta sekä siviilivalmius (varautuminen ja väestönsuojelu). Alipäällystön työssä keskeiset ammattiroolit ovat työvuoron esihenkilö, pelastustoiminnan ryhmänjohtaja, koulutusharjoitusten suunnittelija ja kouluttaja sekä turvallisuuskouluttaja.

Esihenkilötyöhön suuntautuu uudenlaisia osaamisodotuksia. Alipäällystö johtaa asemapalvelua sekä vastaa asemahallinnon suunnittelusta ja järjestämisestä. Hyvinvointialueen pelastustoimessa henkilöstöhallinto on enenevässä määrin alipäällystön tehtävää, jolloin hallinnollinen osaaminen sekä hyvät esihenkilön työyhteisö- ja vuorovaikutustaidot korostuvat yhä enemmän pelastustoiminnan johtamisen rinnalla. Hyvä työilmapiiri ja henkilöstön työmotivaatio antavat perustaa miehistön osaamisen kehittämiseksi ja tehokkaalle toiminnalle. Esihenkilö on toimintakulttuuriaan kehittävässä pelastuslaitoksessa työyhteisönsä valmentaja, joka omalta osaltaan vastaa pelastustoimen arvojen toteutumisesta ja ammatillisuuden jatkuvasta kehityksestä.

Alipäällystö suunnittelee, johtaa ja toteuttaa työvuoronsa toimintavalmiuden ylläpitoon ja osaamisen kehittämiseen tähtäävää sisäistä koulutusta. Hän voi toimia myös sopimushenkilöstökoulutuksen vastaavana kouluttajana. Erityisesti koulutussuunnitteluosaaminen korostuu alipäällystön työssä. Koulutussuunnittelu on väline, jolla esihenkilö tukee työyhteisönsä ammatillisten valmiuksien ylläpitämistä ja kehittymistä sekä työyhteisön työturvallisuusosaamista.

Alipäällystö ohjaa työvuoronsa tekemää onnettomuuksien ehkäisytyötä. Pelastuslaissa painotetaan onnettomuuksien ehkäisyssä entistä enemmän toiminnan vaikuttavuutta ja laatua. Kansalaisten omatoimisen varautumisen ohjaaminen ja koulutus ovat pelastustoimen vastuulla.

Pelastustoiminnassa alipäällystö johtaa pääsääntöisesti pelastusryhmää. Alipäällystö voi tilapäisesti johtaa myös yhtä johtamistasoa ylempää muodostelmaa.

Hyvinvointialueittain ja maantieteellisesti alipäällystön työnkuva ja tehtävät saattavat poiketa huomattavastikin toisistaan. Opetussuunnitelmaan on koottu se ydinaines, jonka hallinta on alipäällystötason tehtävissä välttämätöntä ja jonka perustalle opiskelija voi rakentaa omaa ammatillista osaamistaan sen mukaan kuin hänen urakehityksensä sitä edellyttää. Jokaisen alipäällystötutkinnon suorittaneen on ymmärrettävä ja tunnettava oma vastuunsa itsensä jatkuvasta kehittämisestä ja ammattitaidon ylläpitämisestä myös tutkinnon suorittamisen jälkeen.

2 Alipäällystötutkinnon tavoitteet

2.1 Opintojen ammatillinen arvoperusta

Pelastuslaitokset tarvitsevat työntekijöitä, joilla on tieto, taito ja asenne oppia jatkuvasti ja valmiudet uudistaa omaa ammatillista osaamistaan. Ammattitaidolla ymmärretään yhä useammin laaja-alaisen työ- ja toimintakokonaisuuksien hallintaa. Laaja-alaisen osaamisen rinnalla edellytetään usein myös vahvaa erityisosaamista sekä henkilökohtaista sitoutumista itsensä, työn ja ammatin kehittämiseen.

Ammatillinen kasvu ja kehittyminen ovat jatkuva oman osaamisen oppimisprosessi: ammatin tieto- ja taitoperustan kehittämisen ohella on tärkeää kyetä myös uskomusten, asenteiden ja arvojen muutokseen ja tietoisuuden avartamiseen.

Vahvan ammatillisen perustan lisäksi työelämässä tarvitaan yhä useammin prosessityyppisiä, teknisammattillisesta osaamisesta riippumattomia yleisiä toimintavalmiuksia, esimerkiksi

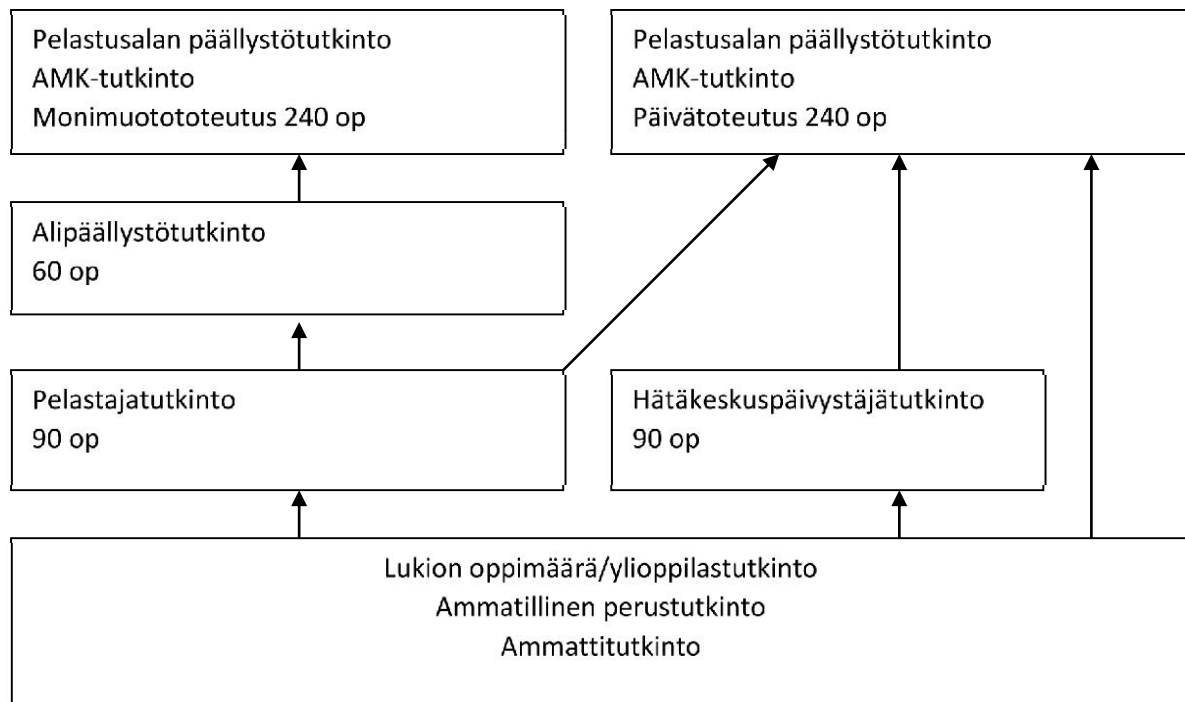
- valmiutta kehittää käytäntöjä ja sisäistää uusia toimintatapoja, jotka auttavat hallitsemaan epävarmuutta muuttuvassa yhteiskunnassa ja muuttuvassa työelämässä,
- valmiutta arvioida ja kehittää omia vuorovaikutustaitoja siten, että kykenee hyvään ammatilliseen yhteistyöhön muiden kanssa,
- valmiutta ohjata, tukea ja kannustaa henkilöstöä oman osaamisensa hyödyntämiseen sekä ammattitaitonsa kehittämiseen,
- valmiutta hahmottaa organisaation tulevaisuutta ja tukea aloitteellisuutta sekä edistää uusien kehittyneiden toimintatapojen käyttöönottoa.

Ammattitaito on myös arvo-osaamista: pelastustoimen arvoperustaan sitoutuminen auttaa ratkaisemaan toiminnan oikeutusta ammatissa, työelämässä ja yhteiskunnassa.

2.2 Alipäällystötutkinnon asema ja tehtävät pelastustoimen tutkintotavoitteisen koulutuksen järjestelmässä

Alipäällystötutkinnolla on pelastustoimen koulutusjärjestelmässä kaksi ydinfunktiota:

- 1) tutkinnon suorittaminen antaa muodollisen kelpoisuuden alipäällystövirkojen hakemiseen
- 2) tutkinto antaa opiskelijalle mahdollisuuden jatkaa opintojaan AMK-tutkintoon (ks. kuva 1)

Kuva 1: Pelastustoimen ammatillisten tutkintojen järjestelmä

2.3 Alipäällystötutkinnon tavoitteet

Uudistuva esihenkilö ja kouluttaja pelastustoimessa

Tutkinnon suorittanut osaa

- toteuttaa hyvää ja tuloksellista henkilöstöjohtamista työyhteisössä,
- perustella työhyvinvoinnin merkityksen työyhteisön tulokseen,
- perustella itsensä johtamisen merkityksen johtamisessa ja käyttää palautetta johtamisensa kehittämiseen,
- toteuttaa keskeisimmät alipäällystöltä edellytettävät hallinnolliset tehtävät,
- toimia työvuorokouluttajana, sopimushenkilöstön kouluttajana sekä kansalaisten turvallisuuskouluttajana,
- selittää sopimuspalokuntien merkityksen pelastustoimen palvelujen tuottajana,
- suunnitella ja kehittää hyvää yhteistyötä sopimushenkilöstön kanssa.

Kehittyvä onnettomuuksien ehkäisijä

Tutkinnon suorittanut osaa

- määritellä pelastuslaitoksen tavoitteellisen onnettomuuksien ehkäisytyn merkityksen kansalaisten ja yhteiskunnan turvallisuuden kehittymisessä,

- suunnitella, johtaa ja toteuttaa turvallisuuskoulutusta erilaisten asiakasryhmien tarpeisiin,
- toteuttaa viranomaisvalvontaa tavanomaisissa valvontakohteissa sekä opastaa näiden kohteiden asukkaita, toimijoita ja henkilökuntaa omatoimiseen turvallisuuden tarkkailuun,
- selittää pelastusviranomaisen vastuulle kuuluvan muun viranomaisvalvonnan toteutustavat ja periaatteet,
- kannustaa ja motivoida johtamaansa henkilöstöä onnettomuuksien ehkäisyyn,
- kouluttaa omaa henkilöstöään onnettomuuksien ehkäisyn vaatimissa tiedoissa ja taidoissa,
- selittää ja soveltaa rakenteellisten ratkaisujen ja erilaisten paloturvallisuuslaitteiden toiminnan ja merkityksen onnettomuustilanteissa pelastusmiehistön työturvallisuuden ja pelastustoiminnan taktiikan kannalta,
- opastaa, neuvoa ja ohjata kansalaisia rakenteellisen paloturvallisuuden vaatimissa ratkaisuissa ja väestönsuojiiin liittyvissä asioissa tavanomaisissa rakennustyypeissä,
- luetella peruslinjaukset, joiden mukaan pelastuslaitokset varautuvat normaaliolojen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin.

Tehokas pelastustoiminnan johtaja

Tutkinnon suorittanut osaa

- pelastustyössä käytettävät tärkeimmät tekniset työvälineet niin, että pystyy tarvittaessa kouluttamaan ja johtamaan niiden käyttöä,
- johtaa pelastusryhmää onnettomuustilanteessa ja käyttää sen suorituskyykyä,
- selittää ja soveltaa pelastusjoukkueen johtamisen periaatteita,
- kuvata esikuntatyöskentelyn periaatteet sekä eri yhteistoimintaviranomaisten tehtävät ja niiden yhteistoiminnan onnettomuustilanteissa ja soveltaa osaamistaan.

Tulevaisuuteen katsova ammatillisen kasvun rakentaja

Tutkinnon suorittanut osaa

- analysoida omaa osaamistaan ja kehittää aktiivisesti omaa ammatillista tieto- ja taitoperustaa

3 Opetussuunnitelman käsitteistö

Aiemmin hankitun osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen tarkoittaa, että opiskelija voi esittää luettavaksi hyväkseen muussa oppilaitoksessa suorittamiaan ko. opintojakson tavoitteita ja sisältöjä vastaavia opintoja.

Alipäällystön koulutusohjelma on Pelastusopiston suunnittelema opintokokonaisuus, joka johtaa alipäällystötutkintoon. Koulutusohjelma rakentuu pelastustoimen alipäällystötason ammatillista asiantuntemusta edellyttävän tehtäväalueen hallitsemisesta. Opintojen laajuus on 60 opintopistettä (op).

Itsenäinen opiskelu on se osa opintojakson opinnoista, jonka opiskelija suorittaa kontaktiopetuksen ulkopuolella hänelle soveltuvassa paikassa ja valitsemanaan aikana (aikaan ja paikaan sitomaton opiskelu). Itsenäisissä opinnoissa opiskelijat tekevät esim. erityyppisiä oppimistehtäviä, verkko-opintoja sekä valmistautuvat kokeisiin ja tentteihin.

Koulutuspäällikkö vastaa alipäällystötutkinnon opetussuunnitelmaprosessista.

Kurssinjohtaja nimetään jokaiselle AP-kurssille. Kurssinjohtaja toimii oppilaitoksen ja opiskelijoiden yhteyshenkilönä kurssinsa erilaisten käytännön opintoasioiden järjestelyissä.

Kontaktiopetus on se osa opintojakson opinnoista, joka merkitään lukujärjestykseen ja joka pidetään lukujärjestykseen merkittynä aikana. Kontaktiopetukseen kuuluu myös se osa, joita voidaan suorittaa ohjatusti oppimisympäristössä.

Opetussuunnitelmassa määritellään mm. koulutusohjelman yleiset tavoitteet ja lähtökohdat, kunkin opintojakson tavoitteet ja ydinsisällöt. Opinnoissa vaadittava kirjallisuus sekä opintojakson vastuupettaja on kerrottu opetuksen toteuttamissuunnitelmissa. Opetussuunnitelmassa kuvataan myös arvioinnin periaatteet.

Opintojakso on opintojen ja opetuksen sisällöllinen ja rakenteellinen perusyksikkö, jonka tavoitteet on määritelty tässä opetussuunnitelmassa. Opintojakso rakentuu kontaktiopetuksesta ja itsenäisistä opinnoista ja sen laajuus ilmoitetaan opintopisteinä. Näiden välinen määrällinen suhde näkyy opintojakson toteuttamissuunnitelmasta ja se vaihtelee opintojaksokohtaisesti.

Opintojakson vastuupettaja on opintojakson suunnittelusta, toteutuksesta ja arvioinnista vastaava oppilaitoksen opettaja, jonka tarkennetut tehtävät ovat

- 1) opintojakson opetussuunnitelmatekstin kirjoittaminen
- 2) lukujärjestysvalmistelun edellyttämän toteuttamissuunnitelman tekeminen erikseen ilmoitetun aikataulun mukaan
- 3) opintojakson toteuttamissuunnitelman laatiminen ja esittely ensimmäisellä opetuskerralla
- 4) hyväksilukemispäätösten valmistelu ja esittely
- 5) poissaolojen seuranta opintojakson kontaktiopetuksesta, korvaustehtävien laadinta
- 6) arviointitietojen toimittaminen Wilmaan (Primus-opintohallintojärjestelmään) kuukauden kuluessa opintojakson opintojen päättymisestä.

Opinto-oikeusaika on opetussuunnitelmassa määritelty aika tutkinnon suorittamista varten.

Alipäällystötutkinnon opiskelijalla tavoiteaika tutkinnon suorittamiseksi on kolme lukukautta (1,5

vuotta). Opiskelija, joka ei ole suorittanut opintojaan opinto-oikeusajassa, menettää opinto-oikeutensa, jollei Pelastusopiston rehtori erityisestä syystä myönnä hänelle lisäaikaa opintojen loppuun saattamiseksi.

Opintopiste ilmaisee opiskeltavan opintojakson työmäärän. Yksi opintopiste vastaa keskimäärin opiskelijan 27 tunnin työpanosta. Käytännössä yhden op:n suorittamiseen vaadittava työmäärä voi vaihdella esim. henkilön opiskeluvalmiuksien mukaan.

Kontaktiopetuksen ja itsenäisen opiskelun välinen suhde vaihtelee opintojaksoittain ja se ilmenee kunkin opintojakson toteuttamissuunnitelmassa.

Opiskelu on opiskelijan tavoitteellista toimintaa, jota ohjaa oppimisen tarkoitus.

Toteuttamissuunnitelma on opetussuunnitelmassa kuvatun opintojakson toteuttamiseksi laadittu suunnitelma, jonka tekee opintojakson vastuupettaja. Toteuttamissuunnitelmassa täsmennetään mm.

- opintojakson tavoitteet
- keskeinen asiasisältö
- kontaktiopetuksen ja itsenäisen opiskelun välinen suhde tunteina
- kontaktiopetuksen aikataulu; kouluttajien välinen työnjako
- vaadittavat suoritukset
- kontaktiopetuksen läsnäolovelvoitteen seuranta; poissaolojen seuraamusten määrittely
- kirjallisiin kokeisiin tuleva opiskeltava aineisto
- käytännön kokeet
- arviointiperusteet

Opintojakson vastuupettaja esittelee toteuttamissuunnitelman opiskelijoille opintojakson alussa. Toteuttamissuunnitelma tulee opintojakson Moodle-alustalle.

3.1 Osaamisperusteinen tavoitteenasettelu

Tutkinnon opintojaksot on kuvattu osaamisperusteisen tavoitteenasettelun mukaisesti.

Osaamistavoitteet (learning outcomes) kuvaavat, mitä opiskelijan odotetaan osaavan opintojakson tai -kokonaisuuden suoritettuaan. Pyrkimyksenä on kuvata, mitä oppija tietää, ymmärtää tai kykenee tekemään oppimisen tuloksena.

Osaamistavoitteiden laatiminen on lähtenyt liikkeelle niiden asioiden listaamisesta, jotka jokaisen opintojakson hyväksytysti suorittaneen on osattava, tiedettävä tai muistettava. Opintojakson osaamistavoitteet on laadittu minimitasolle. Osaamistavoitteiden laatimisella ja arvioinnilla huolehditaan siitä, että jokainen opiskelija saavuttaa vähintään ne tiedot, taidot ja asenteet, jotka ovat pohjana opintojen etenemiselle.

Osaamistavoitteet on kirjoitettu siten, että ne sisältävät seuraavat asiat: verbin, joka kertoo mitä oppijan odotetaan pystyvän tekemään oppimisjakson lopussa; sanan tai sanoja, jotka ilmaisevat, minkä asian kanssa oppija on tekemisissä sekä sanan tai sanoja, joita käytetään osoituksena siitä, että oppimista on saavutettu. Osaamisen tasoja on kuvattu Krathwohl-Anderssonin taksonomiaa mukaillen seuraavasti:

1. Muistamisen taso
Muistaminen voidaan määritellä kyvyksi pitää mielessä tai palauttaa mieleen asioita ilman että niitä välttämättä ymmärretään. Tässä opetussuunnitelmassa käytetään muistamisen tasolla mm. seuraavia verbejä: *määritellä, tunnistaa, listata, kuvata, jäljitellä, muistaa*.
2. Ymmärtämisen taso
Ymmärtäminen voidaan määritellä kyvyksi tulkita opittua informaatiota. Tässä opetussuunnitelmassa käytetään ymmärtämisen tasolla mm. seuraavia verbejä: *selittää, erottaa, raportoida, avustaa, arvioida*.
3. Soveltamisen taso
Soveltaminen voidaan määritellä kyvyksi käyttää opittua materiaalia uusissa tilanteissa tai kyvyksi käyttää ideoita ja käsitteitä ongelmanratkaisussa. Tässä opetussuunnitelmassa käytetään soveltamisen tasolla mm. seuraavia verbejä: *käyttää, valita, toimia, soveltaa, suorittaa, toteuttaa, ehdottaa, tehdä*.
4. Analysoimisen taso
Analysoiminen voidaan määritellä kyvyksi hajottaa informaatio komponenteiksi, ja etsiä niiden välisiä suhteita ja ideoita (organisatorisen rakenteen ymmärtämistä). Tässä opetussuunnitelmassa käytetään analysoimisen tasolla mm. verbiä *analysoida*.
5. Arvioimisen taso
Arvioiminen voidaan määritellä kyvyksi arvioida ajatusten ja ratkaisujen arvoa: mm. *arvostella, tehdä johtopäätös, perustella*.
6. Luomisen taso
Luominen voidaan määritellä kyvyksi arvioida ja arvottaa materiaalia tiettyä tarkoitusta varten sekä kyvyksi saada aikaan jotain uutta.

4 Opiskelumenetelmät alipäällystön koulutusohjelmassa

Oppiminen on ytimeltään yksilöllistä, tiedollisten käsitysten ja taidollisen valmiuden jatkuvaa rakentamista ja rakentumista sekä asioille annettavaa jatkuvasti kehittyvää merkityksenantoa. Jokainen opiskelija rakentaa ammatillisia käsityksiään elämänsähistoriansa, työkokemuksensa, organisaatioperinteen sekä tulevaisuuden odotustensa mukaan. Koulutuksen yhtenä tavoitteena on motivoituminen jatkuvaan, jopa työuran kestävään ammatilliseen itsensä kehittämiseen.

Opiskelua sidotaan tavoitteellisesti ja määrätietoisesti opiskelijoiden työkokemukseen, nykyisiin tehtäviin ja työorganisaatioihin sekä pelastustoimen lähitulevaisuuden kehittämishaasteisiin. Opiskelu on ongelmakeskeistä ja tähtää sisällöllisten tavoitteiden ohella tiedollisten taitojen oppimiseen: esimerkiksi tiedonhankinnan, tiedon arvioinnin, päätöksenteon ja ajattelun valmiuksien kehittämiseen. Opiskelija on oppimisprosessissa vastuullinen toimija.

5 Alipääällystötutkinnon lukusuunnitelma

Alipääällystötutkinto	1	2	3	
	luku- kausi	luku- kausi	luku- kausi	
Uudistuva esihenkilö ja kouluttaja pelastustoimessa (19 op)				yht.
Alipääällystööpinnot 1 op APOPI	0,6	0,2	0,2	1
Koulutustaito ja -suunnittelu 7 op KOTAI	1	4	2	7
Viestintätaitojen perusteet 2 op VIEPE	2			2
Esihenkilötyö 6 op ESIHE	1	2	3	6
Pelastustoimen hallinto 3 op PTHAL			3	3
Yhteensä	4,6	6,2	8,2	19

Kehittyvä onnettomuuksien ehkäisijä (6 op)				yht.
Rakennusten paloturvallisuus 3 op RAKEP		3		3
Valvonta ja turvallisuusviestintä 3 op VATU		1,5	1,5	3
Yhteensä		4,5	1,5	6

Tehokas pelastustoiminnan johtaja (28 op)				yht.
Sammutus- ja pelastustekniikka 3 op SPELAP	2,5	0,5		3
Palofysiikka 2 op PFYSAP	2			2
Pelastustoiminnan johtamisen perusteet 2 op PTJP	2			2
Pelastusryhmän johtaminen (tiedottaminen) 7 op PEYJO	2	5		7
Riskienhallinta 2 op RISHA	2			2
Siviilivalmius ja kansainvälinen pelastustoiminta 1,5 op SIVKV			1,5	1,5
Liikuntakasvatus 2 op LKAP		1	1	2
Suuret pelastusmuodostelmat 1 op SPM			1	1
Viranomaisyhteistyö (ml. ensihoito) 1,5 op VIRYT		1,5		1,5
Pelastusjoukkueen johtamisen perusteet 2 op PEJJO		1	1	2
Toiminta CBRNE -tilanteissa 4 op CBRNEAP	3	1		4
Yhteensä	13,5	10	4,5	28

Tulevaisuuteen katsova ammatillisen kasvun rakentaja (7 op)				yht.
Kehittämishanke 5 op KEHA	1		4	5
Työharjoittelu 2 op TYHAR			2	2
YHTEENSÄ	1	6	7	
LUKUKAUDET YHTEENSÄ	19,1	20,7	20,2	60

Taulukko 1: AP-tutkinnon lukusuunnitelma

6 Alipäälystötutkinnon opintojaksot

6.1 Uudistuva esihenkilö ja kouluttaja pelastustoimessa

6.1.1 Alipäälystöopinnot 1 op

Underbefälsstudier (1 sp)

Sub-officer Studies (1 cu)

Osaamistavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa

- kuvailla tutkintonsa sisällön,
- toimia opiskeluympäristössään,
- käyttää tärkeimpiä tietotekniikan osa-alueita opiskelun tukena,
- käyttää monimuoto-opiskelussa vaadittavia opiskelutekniikoita,
- hyödyntää hyvin oppimistuloksiin johtavia oppimisstrategioita,
- opiskella tavoitteellisesti,
- suunnitella ja toteuttaa opintojaan huomioiden turvallisuuden ja hyvinvoinnin merkityksen.

Sisältö

- uuden opiskelijan perehdytys
- alipäälystötutkinnon tavoitteet ja rakenne
- opiskelutaito
- ammattietiikka ja arvot
- tietotekniikka ja opiskelu
- turvallisuus Pelastusopistolla
- sujuva opiskelu läpi tutkinnon

Oppimismenetelmät

Kontaktiopetus, oppimistehtävät, itsenäinen opiskelu

Oppimateriaali ja oppimisympäristöt

AP-opetussuunnitelma, Moodle, tietojärjestelmät (Wilma)

Edeltävät opinnot ja yhteys muihin opintojaksoihin ja tutkintoihin

Ei vaadittavia edeltäviä opintoja.

Opintojakson ajoitus

Opintojakso painottuu opintojen ensimmäiselle viikolle. Kolmannella lukukaudella tutkintopalaute ja päätösjuhla kuuluvat opintojaksoon.

Osaamisen osoittamistavat

- ☒ Osallistuminen opetukseen ja kurssiin kuuluvat tehtävät
- ☐ Harjoitukset
- ☒ Koe/kokeet (teoria- tai käytännönkokeet)
- ☐ Jatkuva arviointi
- ☐ Vertaisarviointi/360-arviointi
- ☐ Muu, mikä _____
- ☐ AHOT-korvaavuus tai -näyttö

Osaamisen arviointi

Työprosessin hallinta

- Opintojen menestyksellinen suorittaminen Pelastusopistossa

Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta

- Oppimismenetelmät- ja välineet: Moodle-oppimisympäristö

Työn perustana olevan tiedon hallinta

- Pelastajatutkinnon opetussuunnitelma
- Pelastusopiston järjestyssäännöt
- Pelastusopiston turvaohjeet

Elinikäisen oppimisen avaintaidot

- Ammattietiikka
- Pelastustoimen ja terveydenhuollon arvot
- Oppimistekniikka ja -menetelmät
- Turvallisuuskulttuurin sisäistäminen

Arviointiasteikko

HYL hylätty
S Suoritettu

6.1.2 Koulutustaito- ja suunnittelu 7 op

Utbildnings- och planeringkunskap (7 sp)

Educational and Planning Skills (7 cu)

Osaamistavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa

- määritellä termit ammattitaito ja oppiminen,
- kertoa oppimistapahtuman suunnittelun ja toteutuksen vaiheet, sekä perustella niiden merkityksen oppimiselle,
- kertoa harjoitusta seuraavan oppimiskeskustelun vaiheet, sekä perustella sen merkityksen oppimiselle,
- perustella työturvallisuuden ja turvaohjeiden merkityksen.
- tehdä kohderyhmäanalyysin ja asettaa oppimistapahtumalle osaamisperustaiset oppimistavoitteet,
- valita koulutusaiheet, sekä aiheisiin sopivat oppimismenetelmät ja -ympäristöt,
- tehdä koulutusjärjestelyt ja toteuttaa oppimistapahtuman,
- varmistaa oppimistavoitteiden saavuttamisen,
- ohjata "full-scale" harjoitusta seuraavan oppimiskeskustelun vakiotoimintamallin mukaisesti,
- analysoida toteuttamia oppimistapahtumia oppimistavoitteiden näkökulmasta,
- suunnitella ja toteuttaa oppimistapahtumat työturvallisesti,
- suorittaa ja valvoa altistumisen vähentämisen toimenpiteet hyökkäävän sisältä sammuttamisen harjoituksissa,
- noudattaa aikaisemmin sekä tällä opintojaksolla oppimiaan opetuksen hyviä käytänteitä järjestämissään koulutuksissa,
- valita erilaisia pedagogisia metodeja erilaisiin koulutustapahtumiin, varmistaakseen parhaimman mahdollisen oppimistuloksen,
- tehdä ja valvoa altistumisen vähentämisen toimenpiteet hyökkäävän sisältä sammuttamisen harjoituksissa.

Sisältö

- pedagogiikan teoriaa
- pelastajien perustaito -harjoitukset
- sopimushenkilöstön vastaavan kouluttajan pedagogisen kurssin sisältö
- hyökkäävän sisältä sammuttamisen kouluttajakurssin sisältö

Oppimismenetelmät

Kontaktiopetus, etäopetus, harjoitukset sekä itsenäiset tehtävät

Oppimateriaali ja oppimisympäristöt

Moodle, luentomateriaalit, Savusukellusopas, Rakennuspalon Sammutus – julkaisu, Ohje pelastustoimen sukellus- ja pintapelastustoimintaan, Pelastusopiston turvaohjeet, luokka, Teams ja Pelastusopiston harjoitusalue

Edeltävät opinnot ja yhteys muihin opintojaksoihin ja tutkintoihin

Ei vaadittavia edeltäviä opintoja.

Opintojakson ajoitus

Koulutustaidon opintojakso ajoittuu kaikille kolmelle lukukaudelle.

Osaamisen osoittamistavat

- ☒ Osallistuminen opetukseen ja opintojaksoon kuuluvien tehtävien suorittaminen
- ☒ Harjoitukset
- ☒ Koe/kokeet (teoria- tai käytännönkokeet)
- ☒ Jatkuva arviointi
- ☒ Vertaisarviointi/360-arviointi
- ☐ Muu, mikä _____
- ☒ AHOT-korvaavuus tai -näyttö

Osaamisen arviointi

Työprosessin hallinta

- Opiskelija pystyy tekemään annetut tehtävät aikataulussa

Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta

- Opiskelija osaa käyttää opetuksessa tarvittavia opetusvälineitä, laatia tarvittavia rastikoulutus- ja harjoitus suunnitelmia sekä kyseiseen substanssiosaamiseen liittyvää välineistöä ja laitteistoa. Opiskelija osaa antaa palautetta koulutettaville ja käydä oppimiskeskusteluja.

Työn perustana olevan tiedon hallinta

- Opiskelija pystyy hakemaan tarvittavaa teorial tietoutta kirjallisuudesta sekä hyödyntämään aiemmin oppimaansa

Elinikäisen oppimisen avaintaidot

- Opiskelija pystyy työelämässään hyödyntämään osaamistaan kouluttajana
- Opiskelija osaa työturvallisen toimintamallin toimiessaan työvuoro- tai sopimushenkilöstökouluttajana

Arviointiasteikko

HYL hylätty
S Suoritettu

Muut tiedot

Kurssin hyväksytty suorittaminen antaa Pelastusopiston sopimushenkilöstön koulutusjärjestelmän vastaavan kouluttajan pedagogisen pätevyyden sekä Hyökkäävän sisältä sammuttamisen -kouluttajakurssin pätevyyden.

6.1.3 Viestintätaitojen perusteet 2 op

Grunderna i kommunikationskunskap (2 sp)

Basics in Communication Skills (2 cu)

Osaamistavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa

- tunnistaa virkakielen piirteet
- laatia tilanteeseen ja tavoitteisiin sopivan tekstin
- laatia asiakirjoja ja ammatillisia kirjoitelmia
- käyttää lähteitä
- muokata ja viimeistellä tekstiä
- esiintyä.

Sisältö

- virkakieli
- oppimistehtävä
- lähteiden käyttäminen
- asiatyyli
- tekstien muokkaaminen eri tarkoituksiin (tavoite, lukija, media)
- esityksen valmistelu
- esiintyminen
- palautteen antaminen ja vastaanottaminen

Oppimismenetelmät

Kontaktiopetus, itsenäinen oppiminen, tiimioppiminen, virtuaalioppiminen, oppimistehtävät
Opintojakso flipataan.

Oppimateriaali ja oppimisympäristöt

Moodle, kirjallisuus, luokkatilat

Edeltävät opinnot ja yhteys muihin opintojaksoihin ja tutkintoihin

Ei vaadittavia edeltäviä opintoja.

Opintojakson ajoitus

Opintojakso sijoittuu 1. lukukaudelle.

Osaamisen osoittamistavat

- ☒ Osallistuminen opetukseen ja kurssiin kuuluvat tehtävät
- ☒ Harjoitukset
- ☐ Koe/kokeet (teoria- tai käytännönkokeet)
- ☐ Jatkuva arviointi

- ☐ Vertaisarviointi/360-arviointi
☐ Muu, mikä _____
☒ AHOT-korvaavuus tai -näyttö

Osaamisen arviointi

Työprosessin hallinta

- Oppimismateriaalin opiskelu
- Oppimistehtävien tekeminen
- Ryhmätyöskentelyyn osallistuminen

Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta

- Osaa laatia asiakirjan ja raportin ohjeiden mukaisesti
- Osaa tuottaa kielellisesti korrektia tekstiä
- Osaa käyttää tekstinkäsittelyohjelmaa asiakirjoittamisessa
- Osaa vaikuttavan puhumisen perusteet
- Osaa havainnollistaa puhetta

Työn perustana olevan tiedon hallinta

- Asiakirjastandardi
- Raportoinnin ohjeet
- Lähteiden ja viitteiden merkitseminen
- Kielenhuolto-ohjeet
- Puheviestinnän perusteet

Elinikäisen oppimisen avaintaidot

- Vuorovaikutustaidot erilaisten ihmisten kanssa toimiessa
- Ammatillinen kirjoittaminen
- Oman viestinnän sopeuttaminen erilaisiin tilanteisiin

Arviointiasteikko

- HYL hylätty
1 tyydyttävä
2 tyydyttävä
3 hyvä
4 hyvä
5 kiitettävä

Kirjallisuus

Sovitaan opintojakson alussa

6.1.4 Esihenkilötyö 6 op

Ledarskap och personalledning (6 sp)

Leadership Skills and Managerial Work (6 cu)

Osaamistavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa

- analysoida ja arvioida omaa toimintaansa sekä johtajuuttaan, johtaa itseään ja työskentelyään tavoitteellisesti ja tehokkaasti,
- laatia henkilökohtaisen johtajuuden kehittämissuunnitelman perustuen itsearviointiin ja reflektoituun johtamisosaamiseen,
- selittää henkilöstön johtamisen keskeiset periaatteet ja soveltaa niitä käytännön esihenkilötyössä,
- kuvata muutosjohtamisen keskeiset periaatteet ja tunnistaa niiden soveltamisen mahdollisuuksia henkilöstön tukemisessa muutostilanteissa.

Sisältö

- itsetuntemus ja omien vahvuuksien tunnistaminen
- ajanhallinta, tavoitteellisuus ja priorisointi
- oman johtajuuden reflektointi ja kehittämissuunnitelma
- esihenkilön rooli ja vastuut organisaatiossa
- vuorovaikutus, viestintä ja palautteen antaminen
- työyhteisön hyvinvoinnin tukeminen ml. jälkipurku
- ongelmatilanteiden hallinta ja ratkaisukeskeisyys
- strateginen henkilöstöjohtaminen ja osaamisen kehittäminen
- muutosten vaikutukset työyhteisöön ja yksilöön
- muutoksen johtamisen mallit ja työmenetelmät
- sitouttaminen ja muutosvastarinnan kohtaaminen

Suoritustapa

Kontaktiopetus, ryhmätyöskentely, oppimistehtävät ja verkko-opiskelu

Edeltävät opinnot ja yhteys muihin opintojaksoihin ja tutkintoihin

Ei vaadittavia edeltäviä opintoja.

Opintojakson ajoitus

Opintojaksosta opiskellaan 1. lukukaudella 1 op, 2.lukukaudella 2 op ja 3. lukukaudella 3 op.

Osaamisen osoittamistavat

- ☒ Osallistuminen opetukseen ja opintojaksoon sisältyvät tehtävät
- ☐ Harjoitukset
- ☐ Koe/kokeet (teoria- tai käytännönkokeet)

- ☐ Jatkuva arviointi
- ☐ Vertaisarviointi/360-arviointi
- ☒ Muu, mikä Oman johtajuuden kehittämissuunnitelma
- ☐ AHOT-korvaavuus tai -näyttö

Osaamisen arviointi

Työprosessin hallinta

- Oppimistehtävien ja oppimateriaalin omatoiminen opiskelu
- Oman johtajuuden kehittämissuunnitelman laadinta 1. ja 3. lukukauden aikana

Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta

- Lähdeaineiston soveltaminen kehittämissuunnitelmassa

Työn perustana olevan tiedon hallinta

- Johtamista ohjaava teoreettinen viitekehys ja lainsäädäntö
- Itsensä kehittämiseen ja esihenkilötoimintaan ohjaava teoreettinen viitekehys

Elinikäisen oppimisen avaintaidot

- Itsensä johtamisen ja esihenkilötoiminnan tiedon hallinta ja soveltaminen
- Omien arvojen ja ammattietiikan ymmärrys
- Elinikäinen esihenkilötoiminnan kehittäminen ja kriittinen itsetutkistelu

Arviointiasteikko

- HYL hylätty
- 1 tyydyttävä
- 2 tyydyttävä
- 3 hyvä
- 4 hyvä
- 5 kiitettävä

Kirjallisuus

Lähdeaineisto ilmoitetaan opintojakson alkaessa.

6.1.5 Pelastustoimen hallinto 3 op

Förvaltning inom räddningsväsendet (3 sp)

Rescue Services Administration (3 cu)

Osaamistavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa

- perustella hyvän hallinnon oikeusperiaatteet sekä oikeusvaltioperiaatteen osana alipäällystöviran hoitamista,

- soveltaa annettua sääntelyä yleisimmissä pelastustoimen alipäällystön virkatehtävissä hyvän hallinnon mukaisesti,
- kuvata viran hoitoon liittyvän toimivallan muodostumisen periaatteet,
- selittää julkisten hankintojen periaatteet,
- kuvata työturvallisuudesta annetun sääntelyn merkityksen sekä toimialalla että esihenkilötehtävässä.

Sisältö

- pelastustoimessa sovellettavaksi tuleva lainsäädäntö
- hyvinvointialueen hallintosäännöt ja pelastuslaitosten toimiohjeet soveltuvien osien
- sopimuspalokuntatoiminnan perusteet
- laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista
- pelastusalan työturvallisuus esihenkilön näkökulmasta, alipäällystön rooli työturvallisuuden kehittäjänä

Oppimismenetelmät

Kontaktiopetus, etäopetus, oppimistehtävät ja tentti

Oppimateriaali ja oppimisympäristöt

Moodle, luentomateriaalit, kirjallisuus, sähköinen säädöstietokanta Finlex

Edeltävät opinnot ja yhteys muihin opintojaksoihin ja tutkintoihin

Ei vaadittavia edeltäviä opintoja.

Opintojakson ajoitus

Opintojakso sijoittuu kolmannelle lukukaudelle.

Osaamisen osoittamistavat

- ☒ Osallistuminen opetukseen ja kurssiin kuuluvat tehtävät
- ☒ Harjoitukset
- ☒ Koe/kokeet (teoria- tai käytännönkokeet)
- ☐ Jatkuva arviointi
- ☐ Vertaisarviointi/360-arviointi
- ☐ Muu, mikä _____
- ☒ AHOT-korvaavuus tai -näyttö

Osaamisen arviointi

Työprosessin hallinta

- Perehtyminen asiaan liittyvään lainsäädäntöön
- Osallistuminen oppimistehtävien laadintaan

Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta

- Työturvallisuuslähtöinen ajattelu pelastustoimen tehtävissä ja esihenkilönä
- Lainsäädännön soveltamisen taito käytännön viranhoidossa

Työn perustana olevan tiedon hallinta

- Suomen perustuslaki
- Hallintolaki
- Hyvinvointialueesta annettu sääntely
- Pelastuslaki ja valtioneuvoston asetus pelastustoimesta
- Työturvallisuuslaki
- Kunnallinen virkaehtosopimus ja teknisten sopimus tms. voimassa oleva hyvinvointialueen työehtosopimus yleisellä tasolla esihenkilötehtäviin liittyen

Elinikäisen oppimisen avaintaidot

- Jatkuva voimassa olevaan sääntelyyn tutustuminen. Lainsäädännön soveltamisen taidon ylläpitäminen.

Arviointiasteikko

- HYL hylätty
- 1 tyydyttävä
- 2 tyydyttävä
- 3 hyvä
- 4 hyvä
- 5 kiitettävä

6.2 Kehittyvä onnettomuuksien ehkäisijä

6.2.1 Rakennusten paloturvallisuus 3 op

Brandsäkerhet av byggnader (3 sp)

Fire Safety of buildings (3 cu)

Osaamistavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa

- nimetä keskeisimmät rakentamista ja rakennusten paloturvallisuutta ohjaavat säädökset sekä suunnittelu- ja valvontajärjestelmän, sekä paloteknisiin laitteistoihin liittyvät säädökset ja ohjeet
- kertoa yleisimmät rakenneratkaisut, rakennusaineet sekä niiden käyttäytymisen, vaaralliset ominaisuudet ja sortumariskit palo- ja onnettomuustilanteissa,
- selittää automaattisten paloilmoitinlaitteiden, automaattisten sammutuslaitteistojen, poistumisvalaistuksen sekä savunpoistolaitteistojen käyttö- ja toimintaperiaatteet,

- nimetä väestönsuojien rakentamisen, käytön periaatteet, laitteet ja varusteet, kunnossapidon vaatimukset ja ymmärtää niiden merkityksen yhteiskunnallisesti,
- tunnistaa pelastustoiminnassa tärkeimmät rakennuksen rakenteet, rakennejärjestelmät, rakenteellisen paloturvallisuuden periaatteet rakennuksen käyttötavan ja tunnuspiirteiden perusteella ja soveltaa osaamistaan,
- paikantaa paloteknisten laitteiden antamat ilmoitukset, palauttaa laitteet käyttökuntoisiksi ja laatia toimenpideselosteen,
- väestönsuojan käyttökuntoon saattamiseen liittyvät toimenpiteet,
- arvioida rakenteiden kestoja, vaarallisia ominaisuuksia ja sortumariskejä rakennuspalotilanteissa työturvallisuuden näkökulmasta,
- analysoida rakennustekniikan ja rakenteellisen paloturvallisuuden ratkaisuja valittaessa sammutus- ja pelastustaktiikkaa, työturvallisuuden ja rakennusten käyttäytymisen ennakkoinnin kannalta ryhmänsä toiminnassa pelastusryhmän johtajana,
- analysoida pelastustoiminnan johtajana tai ryhmänjohtajana paloteknisten laitteiden käyttöä hallitusti hyväksi pelastustoiminnan tukena.

Sisältö

- rakentamista ja rakennusten paloturvallisuutta ohjaavat sekä paloteknisiin laitteistoihin liittyvät käsitteet, säädökset sekä suunnittelu- ja valvontajärjestelmä pelastusviranomaisen näkökulmasta
- rakennuspiirustukset, rakenteet, rakennusmateriaalit, LVIS- tekniikka sekä rakennusten yleiset turvajärjestelyt paloturvallisuuden, pelastustoiminnan, työturvallisuuden sekä rakennusten käyttäytymisen ja sortumariskien ennakkoinnin kannalta
- rakenteellisen paloturvallisuuden määräykset ja suunnitteluperusteet neuvonnan ja sammutustaktiikan kannalta
- rakennusten paloluokitus, palo-osastointi, kantavat rakenteet, uloskäytävät sekä rakenteellisen paloturvallisuuden järjestelyt sammutus- ja pelastustehtävien kannalta rakennuksissa ja niiden vaikutus työturvallisuuteen
- väestönsuojat: rakentamisen perusteet, rakenteet, laitteet ja varusteet, väestönsuojien käyttö ja käyttökuntoon saattaminen
- väestönsuojien kunnossapito
- rakenteellinen paloturvallisuus pelastustoiminnan taktikassa, työturvallisuudessa sekä rakennusten käyttäytymisen ja sortumariskien ennakkoinnissa
- paloteknisten laitteiden käyttö- ja toimintaperiaatteet
- pelastuslaitoksen toiminta laitteistoilla varustetussa kohteessa ja toimenpideraportin laadinta.
- paloteknisten laitteiden huolto ja kunnossapito

Oppimismenetelmät

Kontaktiopetus, harjoitukset, kohdekäynnit, oppimistehtävät, kirjalliset ja käytännön kokeet.

Oppimateriaali ja oppimisympäristöt

Moodle, teorialuokkatilat, OE-tiimin havainnollistamis- ja harjoitusvälineet F-rakennuksessa, paloteknisten laitteiden luokka, sekä kohdekäynti- ja tutustumiskohteet kentällä

Edeltävät opinnot ja yhteys muihin opintojaksoihin ja tutkintoihin

Ei vaadittavia edeltäviä opintoja.

Opintojakson ajoitus

Opintojakso on toisella lukukaudella.

Osaamisen osoittamistavat

- ☒ Osallistuminen opetukseen ja kurssiin kuuluvat tehtävät
- ☒ Harjoitukset
- ☒ Koe/kokeet (teoria- tai käytännönkokeet)
- ☐ Jatkuva arviointi
- ☐ Vertaisarviointi/360-arviointi
- ☐ Muu, mikä _____
- ☒ AHOT-korvaavuus tai -näyttö

Osaamisen arviointi

Työprosessin hallinta

- Opintojakson opintoaineiston omatoiminen opiskelu
- Opintojaksoon kuuluvien harjoitteiden ja oppimistehtävien raportointi aikataulun mukaisesti
- Opintojakson kokeiden (kirjalliset ja käytännön koe) hyväksytyt suoritukset

Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta

- Osaa lukea rakennus-, rakenne-, sähkö-, LVI- ja paloteknisiä suunnitelmia
- Osaa arvioida rakennuksen rakenteita, niiden kestoa ja vaarallisia ominaisuuksia rakennuspalotilanteissa työturvallisuuden näkökulmasta
- Osaa arvioida rakennusta ja valita oikean sammutus- ja pelastustaktiikan rakennus ja rakenteet huomioiden
- Osaa käyttää paloteknisiä laitteistoja ja pystyy hyödyntämään niitä pelastustehtävissä
- Osaa tarkastaa väestönsuojan kunnon valvontakäynnin yhteydessä
- Pystyy antamaan ohjausta ja neuvontaa rakenteellisen paloturvallisuuden ja pelastustoiminnan vaatimuksista sekä väestönsuoja-asioista kansalaisille

Työn perustana olevan tiedon hallinta

- Keskeisimmät rakentamista ja rakennusten paloturvallisuutta ohjaavat säädökset
- Säästösten mukaiset rakenteellisen paloturvallisuuden periaatteet ja -ratkaisut pelastustoiminnan ja työturvallisuuden kannalta
- Paloteknisiin laitteistoihin liittyvät säädökset ja ohjeet
- Paloteknisten laitteiden toiminta- ja käyttöperiaatteet
- Väestönsuojiiin liittyvät rakentamissäädökset, tekniikka ja kunnossapidon vaatimukset

Elinikäisen oppimisen avaintaidot

- Rakennustekniikan kehityksen ja seurannan merkitys pelastustoiminnan työturvallisuudelle
- Rakenteellisen paloturvallisuuden hyödyntämismahdollisuudet pelastustoiminnassa
- Paloteknisten laitteistojen käyttömahdollisuudet pelastustoiminnan tukena
- Väestönsuojien kunnossapidon merkitys yhteiskunnan varautumiseen.

Arviointiasteikko

- HYL hylätty
- 1 tyydyttävä
- 2 tyydyttävä
- 3 hyvä
- 4 hyvä
- 5 kiitettävä

6.2.2 Valvonta ja turvallisuusviestintä 3 op

Brandsäkerhet av byggnader (3 sp)

Fire Safety of buildings (3 cu)

Osaamistavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa

- johtaa esimerkillään hyvää turvallisuuskulttuuria sisäisessä ja ulkoisessa viestinnässä,
- nimetä pelastus- ja kemikaalilainsäädäntöön liittyvät keskeiset viranomaisvelvoitteet sekä valvontatyössä käytettävät ohjeet ja kumppanuusverkoston linjaukset,
- selittää valvonnan, turvallisuusviestinnän ja palontutkinnan perusteet viranomaisnäkökulmasta,
- soveltaa lainsäädäntöä, ohjeita ja turvallisuusviestinnän keinoja valvontatyössä ja viranomaisviestinnässä,
- toteuttaa arvioivaa valvontaa tavanomaisissa yritys- ja laitospaikoissa sekä laatia perusteltuja viranomaispäätöksiä hyvän hallintotavan mukaisesti,
- arvioida asiakkaan turvallisuusjärjestelyjä, viestinnän tilaa ja dokumentaatiota suhteessa lainsäädäntöön sekä pelastustoiminnan turvallisuusvaatimuksiin,
- suunnitella ja johtaa turvallisuusviestintää ja valvontaa kohderyhmän tarpeet huomioiden sekä hyödyntää valvontatietoa pelastustoiminnan kehittämisessä,
- kehittää viranomaisviestintää ja ohjeistusta sekä tukea pelastusryhmän toimintaa palontutkinnan ja työturvallisuuden edistämiseksi.

Sisältö

- turvallisuuskulttuurin tunnusmerkit fyysisesti, sosiaalisesti ja psyykkisesti
- valvontatyönsuunnitelma
- turvallisuusviestintäsuunnitelma
- palotarkastuspöytäkirja

- muut turvallisuusasiakirjat
- muut viranomaiset valvontatyössä
- turvallisuuskouluttajan osaamisvaatimukset
- pelastussuunnitelma koulutuskäsikirjana
- poistumisturvallisuusselvitys
- kohdekortti työturvallisuuden näkökulmasta ja tutustumiskäynnit varautumisena
- vaaralliset aineet ja kemikaalit valvonnassa
- yleisötapauhtumien riski- ja uhkakartoitus
- teollisuuden ja yritysten valvontatyön vaatimukset
- paloturvallisuuslaitteet valvonnassa
- palontutkinta ja onnettomuuden syyt

Oppimismenetelmät

Lähiopetus, tutustumiskäynnit/harjoitukset, itsenäinen oppiminen, oppimistehtävät ja kirjallinen koe lähdeaineistoa hyödyntäen.

Oppimateriaali ja oppimisympäristöt ovat luokkatilat, simulaattorit ja harjoituskohteet

Edeltävät opinnot ja yhteys muihin opintojaksoihin ja tutkintoihin

Ei vaadittavia edeltäviä opintoja.

Opintojakson ajoitus

Opintojakso ajoittuu toiselle ja kolmannelle lukukaudelle.

Osaamisen osoittamistavat

- ☒ Osallistuminen opetukseen ja kurssiin kuuluvat tehtävät
- ☒ Harjoitukset
- ☒ Koe/kokeet (teoria- tai käytännönkokeet)
- ☐ Jatkuva arviointi
- ☐ Vertaisarviointi/360-arviointi
- ☐ Muu, mikä _____
- ☒ AHOT-korvaavuus tai -näyttö

Osaamisen arviointi

Työprosessin hallinta

- Oppimistehtävien ja opintoaineiston omatoiminen opiskelu ja raportointi annetun aikataulutuksen mukaisesti
- Opintojakson kokeiden hyväksytty suoritus

Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta

- Valvontatyön organisointi ja toteutus
- Työturvallisuus valvontatyössä

- Valvontapöytäkirjan laadinta ja asiakkaan opastaminen ja ohjeistaminen oikean vaatimustason saavuttamiseksi
- Tiedonhankintakykyä erilaisista lähteaineistosta
- Turvallisuusviestinnän menetelmät ja toteutus eri kohderyhmille
- Turvallisuusviestinnän suunnittelumenetelmät ja johtaminen
- Palontutkinnan näkökulman ja vaatimusten huomioiminen pelastustoiminnassa ja ennaltaehkäisytyössä

Työn perustana olevan tiedon hallinta

- Pelastuslain osalta viranomaisvalvontaan liittyvät luvut (2,3 ja 12)
- Hyvään hallintotapaan liittyvät vaatimukset ja mahdollisuudet viranomaistyössä
- Laki kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta kemikaalien vähäisen varastoinnin ja säilytyksen osalta (pelastusviranomaisen valvonta velvoitteen mukaisesti)
- Keskeisten asetusten, määräysten, oppaiden ym. tulkintaa valvontatyön ja opastuksen osalta oikean toteutustason määrittämiseksi
- Turvallisuusalan ajantasainen turvallisuusviestintämateriaali
- Turvallisuusviestinnän suunnitteluun ja toteutukseen vaikuttavat asiakirjat ja ohjeet
- Palontutkintaan liittyvät säädökset, menetelmät, pelastusalan ohjeet ja kirjallisuus

Elinikäisen oppimisen avaintaidot

- Monipuolinen yhteistyötahojen ja tietolähteiden hyödyntäminen haasteellisissa tulkintatilanteissa
- Valvontatyö ja sen laaja-alainen hyödyntäminen pelastustoimen tehtävissä
- Vuorovaikutus- ja yhteistyötaidot viranomaistehtävissä ja turvallisuusviestinnässä
- Turvallisuusviestinnän hyödyntäminen pelastus- ja valvontatyössä
- Palontutkinnan merkitys pelastustoimen eri tehtävissä ja paloturvallisuuden kehittämisessä

Arviointiasteikko

- HYL hylätty
- 1 tyydyttävä
- 2 tyydyttävä
- 3 hyvä
- 4 hyvä
- 5 kiitettävä

6.3 Tehokas pelastustoiminnan johtaja

6.3.1 Sammutus- ja pelastustekniikka 3 op

Släcknings- och räddningsteknik (3 sp)

Extinguishing and Rescue Techniques (3 cu)

Osaamistavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa

- soveltaa sammutustaktiikan nelikenttämallia ja eri sammutustekniikoita rakennuspalossa,
- soveltaa pelastustekniikoita liikenneonnettomuudessa,
- soveltaa pelastustekniikoita putoamisvaarallisen alueen työskentelyssä,
- suhteuttaa onnettomuustilanteessa pelastushenkilöstön toiminnan niin, ettei työturvallisuus vaarannu,
- ehkäistä altistumista sammutustyössä ja harjoituksissa,
- yhdistää palofysikaaliset ilmiöt käytäntöön.

Sisältö

- rakennuspalon sammutustaktiikka ja -tekniikka
- toiminta liikenneonnettomuuksissa sekä sähköautopaloissa
- toiminta putoamisvaarallisella alueella työskenneltäessä
- altistumien ja altistumisen vähentäminen pelastustoiminnassa
- oman aikaisemman kokemuksen liittäminen pelastustoiminnan teorian tietoon (oppimistehtävä)

Oppimismenetelmät

Kontaktiopetus, harjoitukset, oppimistehtävä

Oppimateriaali ja oppimisympäristöt

Moodle, Pelastusopiston ja sisäministeriön julkaisut, luokkatilat, harjoitusalue ja simulaattorit harjoitusalueella.

Edeltävät opinnot ja yhteys muihin opintojaksoihin ja tutkintoihin

Opintojaksolla on yhteys palofysiikkaan, pelastustoiminnan johtamiseen sekä koulutustaitoon. Lisäksi yhteys pelastajien sammutus- ja pelastustekniikan opintoihin, joissa alipäälystökurssi voi olla mukana.

Opintojakson ajoitus

Opintojakso sijoittuu ensimmäiselle ja toiselle lukukaudelle.

Osaamisen osoittamistavat

- ☒ Osallistuminen opetukseen ja kurssiin kuuluvat tehtävät
- ☒ Harjoitukset
- ☒ Koe/kokeet (teoria- tai käytännönkokeet)
- ☐ Jatkuva arviointi
- ☐ Vertaisarviointi/360-arviointi
- ☐ Muu, mikä _____
- ☐ AHOT-korvaavuus tai -näyttö

Osaamisen arviointi

Työprosessin hallinta

- Opintoaineiston omatoiminen opiskelu
- Opintojakson kokeen hyväksytty suorittaminen

Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta

- Savu- ja lämpöaltistumisen vähentämisen käytännön toimenpiteet
- Turvallinen pelastustyövälineiden käyttö

Työn perustana olevan tiedon hallinta

- Ohje pelastustoimen sukellus- ja pintapelastustoimintaan
- Ohje pelastushenkilöstön toimintakyvyn arvioinnista ja kehittämisestä
- Pelastusopiston julkaisut liittyen pelastustoimintaan

Elinikäisen oppimisen avaintaidot

- Työturvallisuus pelastustyössä
- Altistumisen vähentäminen sammutustyössä, harjoituksissa ja huollossa

Arviointiasteikko

- HYL hylätty
- 1 tyydyttävä
- 2 tyydyttävä
- 3 hyvä
- 4 hyvä
- 5 kiitettävä

Kirjallisuus

Huttu, Ala-Kokko, Paloluoma, Smura, Ronkainen, Jämsä, Mustonen, Meurman ja Hassinen:
Rakennuspalon sammutus, Pelastusopisto, 2022.
Sisäministeriön ohje 2024:15, Ohje tiealueella työskentelyyn pelastustoimen tehtävillä
Sisäministeriön julkaisu 2023:28, Ohje pelastustoimen sukellus- ja pintapelastustoimintaan
Sisäasianministeriön julkaisu 2021:6, Putoamisvaarallisella alueella työskentely
pelastustoimessa
Pelastusopiston julkaisu 1/2021, Savusukellusopas

Pelastusopiston julkaisu 1/2018, Pelastusryhmän ensitoimenpiteisiin kuuluvat selvitykset sammutustehtävissä

Pelastusopiston julkaisu 3/2021, Tieliikennepelastaminen

6.3.2 Palofysiikka 2 op

Brandfysik (2 sp)

Fire Physics (2 cu)

Osaamistavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa

- selittää kuinka fysikaaliset ilmiöt toimivat ja kuinka ne ilmenevät käytännössä,
- valita sopivan sammutustekniikan palofysikaalisiin ilmiöihin perustuen,
- suunnitella ja toteuttaa palofysikaalisiin ilmiöihin liittyviä mittaussuunnitelmia ja mittauksia,
- soveltaa omassa paloiesimiehen työssään tehtyjen mittausten mukaisia menetelmiä ja tuloksia,
- analysoida teorian tiedon ja käytännön työn välisiä suhteita.

Sisältö

- palofysikaaliset ilmiöt ja vedenkuljetus käytännössä
- palofysiikan käytännön mittaukset
- mittausten analysointi ja raportointi
- oman aikaisemman kokemuksen liittäminen palofysiikan ilmiöihin (oppimistehtävä)

Oppimismenetelmät

Kontaktiopetus, työssäoppiminen, itsenäinen oppimistehtävä, ryhmätyöt

Oppimateriaali ja oppimisympäristöt

Moodle, kirjallisuus, luokkatilat, harjoituskohteet harjoitusalueella mittaussuunnitelmien mukaisesti

Edeltävät opinnot ja yhteys muihin opintojaksoihin ja tutkintoihin

Edeltävät opinnot: Pelastajatutkinnossa suoritettu Palofysiikka tai vastaavat tiedot.

Yhteydet muihin opintojaksoihin: Viestintätaitojen perusteet (kirjallinen raportointi), Palofysiikan jälkeen opiskelija pystyy hyödyntämään oppimaansa Pelastustoiminnan johtamisen opinnoissa.

Opintojakson ajoitus

Opintojakso sijoittuu ensimmäiselle lukukaudelle

Osaamisen osoittamistavat

- ☒ Osallistuminen opetukseen ja kurssiin kuuluvat tehtävät
- ☒ Harjoitukset
- ☒ Koe/kokeet (teoria- tai käytännönkokeet)
- ☐ Jatkuva arviointi
- ☐ Vertaisarviointi/360-arviointi
- ☐ Muu, mikä _____
- ☐ AHOT-korvaavuus tai -näyttö

Osaamisen arviointi

Työprosessin hallinta

- Toteuttamiskelpoisen mittaussuunnitelman laatiminen
- Oikeanlaiset mitattavat asiat oikeanlaisilla mittareilla
- Suunnitelman ja käytännönmittauksen yhdistäminen
- Oleellisimpien asioiden raportointi mittauksesta

Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta

- Osaa valita toteuttamiskelpoiset menetelmät suhteessa mitattavaan aiheeseen
- Mittausvälineistön käyttö, oikean datan kerääminen

Työn perustana olevan tiedon hallinta

- Teorian hyödyntäminen käytännön työn suunnittelussa
- Oleellisten faktojen löytäminen tukemaan palofysiikan mittauksia

Elinikäisen oppimisen avaintaidot

- Havaitun ongelman kirjaaminen mitattavaksi palofysikaaliseksi ilmiöksi ja mittaustulosten soveltaminen pelastustoiminnassa
- Palofysiikan ilmiöiden soveltaminen omassa palo-esimiehen työssä
- Työturvallisten toimintatapojen kehittäminen ja valinta

Arviointiasteikko

- HYL hylätty
- 1 tyydyttävä
- 2 tyydyttävä
- 3 hyvä
- 4 hyvä
- 5 kiitettävä

Kirjallisuus

Hyttinen, Tolonen, Väisänen: Palofysiikka. 2008 tai uudempi painos.
Huttu, Ala-Kokko, Paloluoma, Smura, Ronkainen, Jämsä, Mustonen, Meurman ja Hassinen:
Rakennuspalon sammutus, Pelastusopisto, 2022.

6.3.3 Pelastustoiminnan johtamisen perusteet 2 op

Grunderna i ledning av räddningsverksamhet (2 sp)

Basics in Leadership of Rescue Operations (2 cu)

Osaamistavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa

- luetella pelastustoimessa käytettävät organisaatiot, muodostelmat ja tekniset piirrosmerkit,
- kertoa pelastustoiminnan johtamisen perusteet,
- tunnistaa pelastustoiminnan organisaatiot ja muodostelmat sekä osaa kuvata niitä,
- määritellä tilannekuvan merkityksen pelastustoiminnan johtamisessa.

Sisältö

- pelastustoiminnan johtamisen säädösperusta
- pelastustoiminnan toimintavalmiuden suunnitteluohje
- pelastustoiminnan johtamisprosessi
- pelastustoiminnan johtamisen viitekehys
- pelastustoiminnan organisaatiot, muodostelmat ja tekniset piirrosmerkit

Oppimismenetelmät

Luennot, ryhmätyöt, harjoitukset, tentti ja itseopiskelu

Oppimateriaali ja oppimisympäristöt

Moodle, kirjallisuus, luokkatilat, Teams, simulaattorit

Edeltävät opinnot ja yhteys muihin opintojaksoihin ja tutkintoihin

Pelastustoiminnan johtamisen perusteet -opintojakso luo pohjan pelastustoiminnan johtamisen (pelastusryhmän- ja pelastusjoukkueenjohtamisen sekä suurten pelastusmuodostelmien) opintojaksoille.

Opintojakson ajoitus

Opintojen alussa, ennen muita pelastustoiminnan johtamisen opintojaksoja

Osaamisen osoittamistavat

- ☒ Osallistuminen opetukseen ja kurssiin kuuluvat tehtävät
- ☒ Harjoitukset
- ☒ Koe/kokeet (teoria- tai käytännönkokeet)
- ☒ Jatkuva arviointi
- Vertaisarviointi / 360 - arviointi
- ☐ Muu, mikä _____

☐ AHOT-korvaavuus tai -näyttö

Osaamisen arviointi

Työprosessin hallinta

- Pelastustoiminnan johtamisprosessin kokonaisuuden hallinta
- Tiedon hankkiminen
- Aloitekyky
- Oman työn arviointi

Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta

- Opintojaksolla käytettävän kaluston hallinta
- Johtamisprosessin hallinta

Työn perustana olevan tiedon hallinta

- Pelastuslaki
- Pelastustoimen toimintavalmiuden suunnitteluohje
- Ohje pelastustoimen yksikkö- ja kutsutunnuksista
- Pelastustoiminnan käsitteet
- Pelastustoimen VIRVE viestiohje
- Pelastustoiminnan merkit ja lyhenteet

Elinikäisen oppimisen avaintaidot

- Oman työn arviointi
- Työaikojen noudattaminen
- Työturvallisuuden hallinta osana pelastustoiminnan johtamista
- Vuorovaikutus ja yhteistyötaidot
- Pelastusalan moraalin ja luottamuksen merkityksen ymmärtäminen
- Aloitekyky

Arviointiasteikko

- HYL hylätty
- 1 tyydyttävä
- 2 tyydyttävä
- 3 hyvä
- 4 hyvä
- 5 kiitettävä

6.3.4 Pelastusryhmän johtaminen 7 op

Ledning av en räddningsgrupp (7 sp)

Leading of a Rescue Squad (7 cu)

Osaamistavoitteet

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa

- kertoa pelastusryhmän suorituskyvyn erilaisissa onnettomuustilanteissa,
- käyttää pelastusryhmän johtamisen perusteita,
- kuvailla viranomaisverkon toimintaperiaatteen ja hätäkeskuksen roolin viranomaistoiminnassa,
- kertoa pelastustoiminnan kenttäjohtamisjärjestelmän toimintaperiaatteet,
- soveltaa aiemmin oppimaansa pelastusryhmän johtamisen opintojaksolla,
- analysoida omaa toimintaansa pelastusryhmänjohtajana,
- arvioida onnettomuustyyppikohtaisesti tarvittavat resurssit,
- tiedottaa pelastusviranomaisen roolissa onnettomuustilanteista.

Sisältö

- onnettomuustyyppit ja onnettomuuksien universaalit piirteet
- pelastusryhmän johtaminen eri onnettomuustyypeissä
- pelastustekniikka
- viestintä pelastustoiminnan johtamisessa
- Jatkotiedote, vaaratiedote, haastattelut

Oppimismenetelmät

luennot, ryhmätyöt, johtamisharjoitukset, käytännönkoe, teoriakoe sekä itseopiskelu

Oppimateriaali ja oppimisympäristöt

Moodle, simulaatioharjoitukset, yhteiset ryhmäkeskustelut ja tehtävät.

Edeltävät opinnot ja yhteys muihin opintojaksoihin ja tutkintoihin

Pelastustoiminnan johtamisen perusteet
Koulutustaito ja -suunnittelu

Opintojakson ajoitus

Ensimmäinen lukukausi 2 op sisältäen tiedottamisen teorian, Virve- ja hätäkeskustoiminnan sekä pelastusryhmän johtamisen teoriaa.

Toinen lukukausi 5 op sisältäen pelastusryhmän johtamisen sekä tiedottamisen simulaatioharjoitukset eri onnettomuustyypeissä sekä osaamisen kartoituksen.

Osaamisen osoittamistavat

- ☒ Osallistuminen opetukseen ja kurssiin kuuluvat tehtävät
- ☒ Harjoitukset
- ☒ Koe/kokeet (teoria- tai käytännönkokeet)
- ☐ Jatkuva arviointi
- ☐ Vertaisarviointi/360-arviointi
- ☐ Muu, mikä _____
- ☐ AHOT-korvaavuus tai -näyttö

Osaamisen arviointi

Työprosessin hallinta

- Johtamisprosessin hallinta

Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta

- Tekninen johtaminen

Työn perustana olevan tiedon hallinta

- Kenttätoimintajärjestelmän tuntemus

Elinikäisen oppimisen avaintaidot

- Viestintä

Arviointiasteikko

- HYL hylätty
- 1 tyydyttävä
- 2 tyydyttävä
- 3 hyvä
- 4 hyvä
- 5 kiitettävä

6.3.5 Riskienhallinta 2 op

Riskhantering (2 sp)

Risk Management (2 cu)

Osaamistavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa

- kertoa pelastuslaitoksen riskienhallinnan perusteet ja soveltaa niitä käytäntöön,
- kuvailla pelastuslaitoksen riskienhallinta- ja palvelutasoprosessit sekä alipäällystön roolin varautumiseen liittyvissä tehtävissä.

Sisältö

- riskienhallinnan teoreettinen tausta, pelastustoimen riskianalyysi ja palvelutason määrittäminen
- toimintavalmiuden suunnittelu pelastuslaitoksessa

Oppimismenetelmät

Kontaktiopetukseen sisältyy riskienhallinnan teoria ja sen soveltaminen käytännön työhön sekä turvallisuusjohtamisen perusteet. Oppimistehtävä tehdään riskienhallinnan ja turvallisuusjohtamisen aihealueista.

Oppimateriaali ja oppimisympäristöt

Moodle

Edeltävät opinnot ja yhteys muihin opintojaksoihin ja tutkintoihin

Pelastustoimen hallinnon ja Rakenteellisen paloturvallisuuden opintojaksot suoritettuna.

Opintojakson ajoitus

Opintojakso sijoittuu 2. lukukaudelle.

Osaamisen osoittamistavat

- ☒ Osallistuminen opetukseen ja kurssiin kuuluvat tehtävät
- ☒ Harjoitukset
- ☒ Koe/kokeet (teoria- tai käytännönkokeet)
- ☒ Jatkuva arviointi
- ☐ Vertaisarviointi/360-arviointi
- ☐ Muu, mikä _____
- ☐ AHOT-korvaavuus tai -näyttö

Osaamisen arviointi

Työprosessin hallinta

- Riskienhallinnan teorian tiedon soveltaminen käytäntöön
- Opintoaineiston omatoiminen opiskelu, oppimistehtävien ja harjoitustehtävien tekeminen

Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta

- Ymmärtää tilastoinnin merkityksen osana pelastustoimen kehittämistä ja riskienhallintaa
- Tuntee pelastustoimen palvelutasoprosessin ja sen laadintaan käytettävien suunnitelmien, analyysien sekä riskienhallinnan, varautumisen ja turvallisuusjohtamisen perusteet

Työn perustana olevan tiedon hallinta

- Pelastuslain ja -asetuksen soveltuvilta osin

- Tuntee pelastustoimen strategian ja sisäministeriön antamien ohjeet riskienhallinnan, varautumisen ja turvallisuusjohtamisen osalta

Elinikäisen oppimisen avaintaidot

- Osaa toimia yhteistyössä muiden pelastustoimen viranhaltijoiden kanssa ja tuntee riskienhallintatyön sekä valvontatyön toimintaprosessin
- Pystyy hyödyntämään operatiivisen työn tietoja ja taitoja pelastustoimen riskienhallintatyön kehittämisessä

Arviointiasteikko

HYL hylätty

S Suoritettu

6.3.6 Siviilivalmius ja kansainvälinen pelastustoiminta 1,5 op

Siviilivalmius (1,0 op), kansainvälinen pelastustoiminta (0,5 op)

Civil beredskap och internationell räddningsverksamhet (1,5 sp)

Civil Preparedness and International Civil Protection (1,5 cu)

Osaamistavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa

- käyttää kokonaisturvallisuuden, varautumisen sekä väestönsuojelun keskeisiä käsitteitä ja löytää näihin liittyviä keskeisimpiä julkaisuja,
- kertoa varautumisen ja väestönsuojelun keskeisestä lainsäädännöstä ja sen määrittämistä vastuista sekä eri toimijoiden ja pelastuslaitosten roolista Suomen väestönsuojelussa mukaan lukien väestönsuojelun yhteensovittamista koskeva velvoite,
- kertoa yhteiskuntaa uhkaavista merkittävimmistä häiriötilanteista,
- kertoa riskiarvioiden merkityksestä valmiussuunnittelulle ja valmiussuunnittelun merkityksestä osana organisaation varautumista,
- selittää johtamisen, tilannekuvan ja viestinnän merkitystä häiriötilanteen hallinnassa,
- kertoa mitä tarkoittaa poikkeusolot ja tiedostaa niihin liittyvät mahdolliset toimivaltuusmuutokset,
- kertoa väestönsuojelua koskevista velvoitteista ja keskeisistä siviilien suojelua ja väestönsuojelua koskevista kansainvälisistä periaatteista,
- kertoa millaisia piirteitä laaja-alaiseen vaikuttamiseen liittyy,
- kertoa toimintaympäristön muutoksesta sotilaallisessa konfliktissa ja huomioida sen varautumisessa,
- kiinnittää huomiota työvuoronsa ja -yhteisönsä henkiseen kriisinkestävyyteen vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa,
- selittää miksi ja miten Suomi osallistuu kansainväliseen pelastustoimintaan,
- luetella yleisimmät EU:n pelastuspalvelumekanismin resurssit,

- kertoa HNS-toimintamallista ja osallistua avunantajan roolissa avun pyytämisen tai vastaanottamisen tilanteisiin.

Sisältö

Opintojakso koostuu neljästä osa-alueesta

- varautumisen peruskurssi, verkkoversio Moodlessa (7 h, 0,25 op)
- väestönsuojelun peruskurssi, verkkoversio Moodlessa (13,5 h, 0,5 op)
- oppimistehtävä, joka tehdään opintojakson vastuuopettajan ohjauksessa ryhmätehtävänä, ohjaus ja tehtävän tekeminen (7 h, 0,25 op)
- kansainvälisen pelastustoiminnan osuus (13,5 h, 0,5 op)

Oppimismenetelmät

Itsenäinen opiskelu verkossa Moodle-kursseilla, vapaaehtoinen 1 h ohjaustuokio etäyhteydellä kolme kertaa verkkokurssien aikana:

- o opintojakson alkaessa 1 h
- o varautumisen peruskurssin aikana 1 h
- o väestönsuojelun peruskurssin aikana 1 h

Oppimateriaali

Opintojen alussa ja aikana ilmoitettu kirjallisuus sekä omatoimisesti toteutettu laadukas tiedonhankinta ryhmätehtävän yhteydessä.

Oppimisympäristöt

Pääosin etäopetusta ja Moodle-ympäristössä tapahtuvaa itsenäistä opiskelua sekä kurssin kesken erikseen organisoitua, ensisijaisesti etänä toteutettavaa ryhmätyöskentelyä.

Edeltävät opinnot ja yhteys muihin opintojaksoihin ja tutkintoihin

Ei vaadittavia edeltäviä opintoja.

Opintojakson ajoitus

Opintojakso sijoittuu kolmannelle lukukaudelle.

Osaamisen osoittamistavat

- ☒ Osallistuminen opetukseen ja kurssiin kuuluvat tehtävät
- ☒ Harjoitukset
- ☐ Koe/kokeet (teoria- tai käytännönkokeet)
- ☐ Jatkuva arviointi
- ☐ Vertaisarviointi/360-arviointi
- ☒ Muu, mikä: Ryhmätehtävät
- ☒ AHOT-korvaavuus tai -näyttö

- Alle 3 vuotta vanha hyväksytysti suoritettu varautumisen peruskurssi (0,25 op) ja/tai väestönsuojelun peruskurssi (0,5 op) voidaan hyväksi lukea. Suorituksesta esitettävä todistus.

Osaamisen arviointi

Työprosessin hallinta

- Varautumisen ja väestönsuojelun perusteiden soveltaminen käytäntöön ryhmätehtävissä
- Opintoaineiston omatoiminen opiskelu, oppimistehtävien ja harjoitustehtävien tekeminen

Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta

- Ymmärtää esihenkilön vastuun sekä merkityksen osana varautumista ja henkistä kriisinkestävyyttä
- Tuntee pelastustoimen varautumisvelvoitteet ja keskeiset suunnitelmat sekä niiden perusteet

Työn perustana olevan tiedon hallinta

- Varautumiseen ja väestönsuojeluun liittyvä lainsäädäntö
- Tuntee keskeiset kansalliset strategiat ja sisäministeriön antamat ohjeet kokonaisturvallisuuden, varautumisen ja väestönsuojelun osalta

Elinikäisen oppimisen avaintaidot

- Osaa toimia yhteistyössä varautumisesta ja valmiussuunnittelusta vastuullisten pelastustoimen viranhaltijoiden kanssa ja tuntee varautumisen sekä henkisen kriisinkestävyyden merkityksen työvuoronsa/-yhteisönsä suorituskyvyn ylläpidossa.
- Pystyy hyödyntämään työnjohdollista osaamistaan työvuoronsa varautumisen ja henkisen kriisinkestävyyden kehittämisessä.

Arviointiasteikko

HYL Hylätty

HYV Hyväksytty

6.3.7 Liikuntakasvatus 2 op

Gymnastik och hälsokunskap (2 sp)

Physical Education (2 cu)

Osaamistavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa

- perustella liikunnan merkityksen välineenä työkyvyn kehittämisessä ja ohjata työvuoroaan oikeisiin toimintamalleihin liikuntaharjoituksissa,
- ylläpitää toimintakykyään koko työuran ajan ja kriittisesti omaksua uusia liikuntatapoja koko eliniän ajan,
- perustella oikean ergonomian ja oikeiden työskentelytapojen ja -asentojen merkityksen ja käytön myös hälytys- ja pelastustehtävissä sekä perustella ja ohjata työvuoroaan oikeisiin malleihin,
- pitää liikunnan harjoittamisen turvallisuus- ja tehokkuusajattelua luonnollisena osana liikunnan harjoittamista ja valvoa liikunnan turvallisuutta ja ergonomiaa työvuorossaan,
- määritellä pelastajalle tärkeiden toimintakyvyn osa-alueiden kehittämisen teoriataustan ja käytännön toteutuksen periaatteet.

Sisältö

1. Liikuntatuokioiden suunnittelu, ohjaaminen ja niihin liittyvän palautteen saaminen ja antaminen
2. Fyysisen kunnon ja toimintakyvyn ylläpitäminen monipuolisesti liikkuen.

Oppimismenetelmät

Kontaktiopetus, oppimistehtävät, ryhmätyöskentely, itsenäinen oppiminen

Oppimateriaali

Opintojen alussa ja aikana ilmoitettu kirjallisuus sekä omatoimisesti toteutettu laadukas ja kriittinen tiedonhankinta.

Oppimisympäristöt

Kontaktiopetuskertoina Pelastusopiston luokka-, liikunta- ja muut tilat, lähialueiden urheilu-, liikunta- ja uimahallit, lähialueiden ulko- ja luontoliikuntapaikat.

Edeltävät opinnot ja yhteys muihin opintojaksoihin ja tutkintoihin

Ei vaadittavia edeltäviä opintoja.

Opintojakson ajoitus

Koko opiskeluajan tasaisesti jakautuva

Osaamisen osoittamistavat

- ☒ Osallistuminen opetukseen ja kurssiin kuuluvat tehtävät
- ☒ Harjoitukset
- ☐ Koe/kokeet (teoria- tai käytännönkokeet)
- ☒ Jatkuva arviointi
- ☒ Vertaisarviointi/360-arviointi
- ☒ Muu, mikä: Omatoiminen harjoittelu
- ☐ AHOT-korvaavuus tai -näyttö

Osaamisen arviointi

Työprosessin hallinta

- Liikuntaharjoitusten turvallinen, tehokas ja laadukas toteuttaminen
- Henkilökohtainen kasvu työvuorokollegojen työ- ja toimintakyvyn ylläpitämisen ja kehittämisen ammattilaiseksi
- Työvuoroharjoituksen pedagogisten käytänteiden osaaminen, motivoinnin ja positiivisen ilmapiirin luomisen sekä omalle esimerkillä tekemisen voiman merkityksen ymmärtäminen
- Pelastussukellusta edellyttämän fyysisen toimintakyvyn osoittaminen.

Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta

- Opetusmenetelmien vertailu, valinta ja toteuttaminen käytännössä.
- Monipuolisen liikkumisen merkityksen ymmärtäminen toimintakyvyn ylläpitämisessä ja kehittämisessä.

Työn perustana olevan tiedon hallinta

- Pelastuslaki
- Pelastussukellusohje
- Liikuntapedagogiikan perusteet

Elinikäisen oppimisen avaintaidot

- Opintojakson aikana kerätyillä tiedoilla ja taidoilla liikkumisen ilon säilyttäminen sekä työ- ja toimintakyvystä huolehtiminen läpi elämän.
- Työvuoron toimintakyvystä ja hyvinvoinnista huolehtiminen positiivinen ilmapiiri säilyttäen.

Arviointiasteikko

HYL hylätty
HYV hyväksytty

6.3.8 Viranomaisyhteistyö 1,5 op

Myndighetssamarbete (2 sp)

Cooperation between Authorities (2 cu)

Osaamistavoitteet

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa

- kertoa ensihoitopalvelun hallinnollisen ja toiminnallisen rakenteen,
- arvioida ensihoitopalvelun tuottamista ja toimintaa koskevan lainsäädännön vaikutuksia ensihoitopalveluun,
- selittää oman toiminta-alueensa (HVA) ensihoitopalvelun ja organisaation rakenteen,
- arvioida ja kuvailla kuinka tälle opintojaksolle valitut turvallisuusosaamisen aiheet toteutuvat/tulisi toteutua ensihoidossa ja pelastustoiminnassa,
- välittää tilannetietoisuutta ensihoidolle ja poliisille pelastustoiminnan johtamisen yhteydessä,
- arvioida pelastustoimen johtajana vastuujaot ja ensihoidon sekä poliisin roolin.

Sisältö

- ensihoitopalvelua koskeva asetus-/ lainsäädäntö
- pelastustoimen rooli ensihoitopalvelun tuottajana
- (potilas)turvallisuusosaaminen

Oppimismenetelmät

Kontaktiopetus, itsenäinen opiskelu, oppimistehtävät, pelastustoiminnan johtamisen simulaatioharjoitukset

Oppimateriaali

Opintojen alussa ilmoitettu kirjallisuus ja muu luennoitsijoiden jakama materiaali

Oppimisympäristöt

Moodle, luokkatilat ja Teams

Opintojakson ajoitus

Opintojakso on toisella lukukaudella.

Osaamisen osoittamistavat

- ☒ Osallistuminen opetukseen ja kurssiin kuuluvat tehtävät
- ☒ Harjoitukset
- ☐ Koe/kokeet (teoria- tai käytännönkokeet)
- ☒ Jatkuva arviointi
- ☒ Vertaisarviointi/360-arviointi

- ☒ Muu, mikä: Omatoiminen harjoittelu
☐ AHOT-korvaavuus tai -näyttö

Osaamisen arviointi

Työprosessin hallinta

- Viranomaisyhteistyö pelastustoiminnan tehtävillä

Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta

- Vuorovaikutustaidot ja viestintä

Työn perustana olevan tiedon hallinta

- Valtakunnallinen viestiliikenneohje
- Alueelliset johtamisohjeet

Elinikäisen oppimisen avaintaidot

- Ymmärtää sujuvan viranomaisyhteistyön merkityksen yhteiskunnan turvallisuuden varmistamiseksi

Arviointiasteikko

HYL hylätty
S Suoritettu

Kirjallisuus

- Castren, M. Ekman, S. Ruuska, R. Silfvast, T. toim. 2015. Suuronnettomuusopas, 3. uudistettu painos. Kustannus Oy Duodecim. Helsinki
- Alanen, P. Jormakka, J. Kettunen, J. Oireista työdiagnosiin. 4., uudistettu painos, 2023. Sanoma Pro Oy.
- Fält, S. Telkki, T. Perustason ensihoito, 2. uudistettu painos, 2022. Sanoma Pro Oy. Helsinki
- Helovuori, A. Kinnunen, M. Peltomaa, K. Pennanen, P. 2011. Potilasturvallisuus. Edita Prima Oy. Helsinki
- Reiman, T. Oedewald, P. 2008. Turvallisuuskriittiset organisaatiot. Edita Prima Oy. Helsinki
- Muu luennoitsijoiden jakama materiaali

6.3.9 Suuret pelastusmuodostelmat 1 op

Stora räddningsformationer (1 sp)

Large-scale Rescue Formations (1 cu)

Osaamistavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa

- toimia pelastuskomppanian johtokeskuksessa alipäällystön roolissa,
- tukea johtokeskuksen toimintaa,
- käyttää KEJO- kenttäjärjestelmää osana johtamista.

Sisältö

Pelastuskomppania johtaminen, johtokeskustyöskentely ja viranomaisyhteistyö

Oppimateriaali ja oppimisympäristöt

Moodle-kurssi, johtamissimulaattorit, Krisu-harjoitukseen osallistuminen

Edeltävät opinnot ja yhteys muihin opintojaksoihin ja tutkintoihin

Pelastusryhmän ja -joukkueen johtamisen opinnot

Opintojakson ajoitus

Opintojakso ajoittuu kolmannelle lukukaudelle, jolloin on mahdollista osallistua Krisu-harjoitukseen

Osaamisen osoittamistavat

- ☒ Osallistuminen opetukseen ja kurssiin kuuluvat tehtävät
- ☒ Harjoitukset
- ☐ Koe/kokeet (teoria- tai käytännönkokeet)
- ☐ Jatkuva arviointi
- ☒ Vertaisarviointi/360-arviointi
- ☐ Muu, mikä _____
- ☐ AHOT-korvaavuus tai -näyttö

Osaamisen arviointi

Työprosessin hallinta

- Tuntee alipäällystön roolin suurten pelastusmuodostelmien johtamisessa ja viranomaisyhteistyössä
- Osaa toimia pelastustoiminnan johtokeskuksessa
- Osaa viestiä ja välittää oman vastualueensa tilannekuvaa eteenpäin ja ymmärtää sen merkityksen kokonaisuuden kannalta

Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta

- Hallitsee pelastustoimen johtamisen tietojärjestelmien käytön
- Tuntee muiden viranomaisten roolin pelastustoimen johtamisessa

Työn perustana olevan tiedon hallinta

- Pelastustoimen komppanian johtamisen perusteet
- Viranomaisten yhteistyön suuronnettomuustilanteessa ja niihin varautumisessa

Elinikäisen oppimisen avaintaidot

- Osaa kehittää omia tietoteknisiä ja viestintää tukevia taitojaan koko työuransa ajan
- Osaa hakea tietoa onnettomuustutkinnasta ja pelastustoimen tutkimuksista sekä soveltaa saamaansa tietoa omaa toimintaansa

Arviointiasteikko

HYL hylätty
S Suoritettu

Kirjallisuus

Suuronnettomuusopas. Castren ym., Duodecim 2015
Esikuntatyöskentely Pelastuskomppanian johtamisessa

6.3.10 Pelastusjoukkueen johtamisen perusteet 2 op

Ledning av en räddningspluton (2 sp)
Leading of a Rescue Platoon (2 cu)

Osaamistavoitteet

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa

- määritellä pelastusjoukkueen suorituskyvyn erilaisissa onnettomuustilanteissa,
- määritellä pelastusjoukkueen johtamisen perusteet, soveltaa tilannekuvaa, pelastustoiminnan johtamisessa sekä tarvittaessa toimia tilapäisenä pelastusjoukkueen johtajana,
- soveltaa aiemmin oppimaansa pelastusjoukkueen johtamisen opintojaksolla sekä osaa soveltaa pelastustoiminnan kenttäjohtamisjärjestelmää pelastusjoukkueen johtamisessa,
- analysoida omaa toimintaansa pelastusjoukkueenjohtajana sekä osaa analysoida onnettomuustyyppikohtaisesti tarvittavat resurssit,
- johtaa pelastusjoukkuetta eri onnettomuustyypeissä,
- tehdä onnettomuustyyppikohtaisia taktisia ratkaisuja,
- soveltaa aiemmin oppimaansa pelastusjoukkueen johtamisen opintojaksolla.

Sisältö

- taktiset piirrosmerkit
- taktiikka pelastustoiminnassa
- pelastusjoukkueenjohtaminen eri onnettomuustyypeissä

- onnettomuustiedottaminen
- luennot, ryhmätyöt, johtamisharjoitukset, käytännönkoe sekä itseopiskelu

Oppimateriaali ja oppimisympäristöt

Moodle, simulaatioharjoitukset, pelastustoiminnan johtamisen harjoitukset harjoitusalueella, yhteiset ryhmäkeskustelut ja tehtävät

Edeltävät opinnot ja yhteys muihin opintojaksoihin ja tutkintoihin

Pelastusryhmän johtaminen

Opintojakson ajoitus

Opintojakso sijoittuu toiselle ja kolmannelle lukukaudelle.

Osaamisen osoittamistavat

- ☒ Osallistuminen opetukseen ja kurssiin kuuluvat tehtävät
- ☒ Harjoitukset
- ☒ Koe/kokeet (teoria- tai käytännönkokeet)
- ☐ Jatkuva arviointi
- ☐ Vertaisarviointi/360-arviointi
- ☐ Muu, mikä _____
- ☐ AHOT-korvaavuus tai -näyttö

Osaamisen arviointi

Työprosessin hallinta

- Johtamisprosessin hallinta (tiedustelu, päätös, käsky, valvonta)
  - Ymmärtää tiedustelutiedon merkityksen ja osaa myös välittää tietoa ylemmälle johtamistasolle
  - Kyky käyttää eri tietolähteitä päätöksenteon tueksi
  - Nopea päätöksentekokyky sitoo pelastustoimen resurssit informaation avulla
  - Hyvän käskyn antaminen (lyhyt, ymmärrettävä, toteuttamiskelpoinen)
  - Toiminnan valvonta ja seuraaminen
  - Tilannekuvan ylläpitäminen ja välittäminen
- Taktisten yleisperiaatteiden soveltaminen johtamistoiminnassa
  - Painopisteen määrittelemine uhanalaisempaan suuntaan
- Onnettomuuskohtaisten toimintaperiaatteiden hallinta
  - Johtamissuunnitelmien jalkauttaminen päivittäiseen toimintaan
- Tiedottaminen
  - Ymmärtää tiedottamisen merkityksen ja osaa tarvittaessa laatia onnettomuustiedotteen

Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta

- Turvaohjeiden huomioiminen kaikessa toiminnassa

- Virve-päätelaiteen käyttö sekä kenttäjohtamisjärjestelmien käyttäminen johtamisvälineenä
- Pelastusryhmien kaluston turvallinen ja tehokas käyttäminen

Työn perustana olevan tiedon hallinta

- Pelastustoimen toimintavalmiuden suunnitteluohje
- Pelastussukellusohje
- Onnettomuustyyppikohtaiset toimintaperiaatteet
- Taktiset piirrosmerkit
- Rakenteellisen palonehkäisyn hyödyntäminen pelastustoiminnan johtamisessa
- Vaarallisten aineiden onnettomuuksiin liittyvät tiedostot

Elinikäisen oppimisen avaintaidot

- Sosiaaliset taidot, vuorovaikutustaidot, viestintätaidot
- Pelastusryhmän toimintavalmiuden ylläpitäminen ja kehittäminen
- Työturvallisuuden noudattaminen ja kunnioittaminen

Arviointiasteikko

- HYL hylätty
- 1 tyydyttävä
- 2 tyydyttävä
- 3 hyvä
- 4 hyvä
- 5 kiitettävä

6.3.11 Toiminta CBRNE-tilanteissa 4 op

Insatser vid CBRNE-situationer (4 sp)

Rescue Operations in CBRNE Incidents (4 cu)

Osaamistavoitteet

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa

- toimia CBRNE-tilanteissa ja vaarallisen aineen onnettomuudessa pelastusryhmän johtajana,
- organisoida kemikaalisukellustoimintaa onnettomuustilanteessa,
- pelastusryhmän johtamisessa ottaa huomioon onnettomuustilanteissa vaikuttavien ilmiöiden fysikaaliset ja kemialliset tekijät,
- kuvata erilaiset onnettomuustyyppit ja niiden seuraukset,
- selittää, että vaaralliset aineet –käsite on rinnakkainen käsite CBRNE:lle,
- jaotella CBRNE-tilanteet,
- soveltaa yleisimpiä vaarallisten aineiden torjuntamenetelmiä,
- tulkita merkintäjärjestelmiä ja käyttää vaarallisten aineiden tietolähteitä,

- käyttää torjuntakalustoa.

Sisältö

- vaarallisten aineiden kemian perusteet
- vaarallisten aineiden keskeiset kemialliset ominaisuudet
- vaarallisten aineiden tunnistaminen
- vaarallisten aineiden onnettomuustyytit
- toiminta vaarallisten aineiden onnettomuuksissa
- CBRNE-tilanteiden jaottelu
- varautuminen, toiminta ja toimijat CBRNE-tilanteissa
- tietolähteet ja niiden käyttö pelastus- ja johtamistoiminnan apuna
- henkilönsuojaimet ja niiden käyttö
- vaarallisten aineiden mittaaminen
- vaarallisten aineiden torjuntakalusto
- vaarallisten aineiden harjoitukset (johtaminen, ja torjuntatekniikat vaarallisten aineiden onnettomuuksissa)
- vaaralliset aineiden sovelletut harjoitukset (onnettomuustilanteet)

Oppimismenetelmät

Kontaktiopetus, itsenäinen opiskelu, etätehtävät, harjoitukset, ja tentti

Opintojakson ajoitus

Opintojakso sijoittuu ensimmäiselle ja toiselle lukukaudelle. Opintojakso pyritään toteuttamaan mahdollisimman hyvin synkronissa pelastustoiminnan ryhmänjohtamisen opintojakson kanssa.

Osaamisen osoittamistavat

- ☒ Osallistuminen opetukseen ja kurssiin kuuluvat tehtävät
- ☒ Harjoitukset
- ☒ Koe/kokeet (teoria- tai käytännönkokeet)
- ☒ Jatkuva arviointi
- ☐ Vertaisarviointi/360-arviointi
- ☐ Muu, mikä _____
- ☐ AHOT-korvaavuus tai -näyttö

Osaamisen arviointi

Työprosessin hallinta

- Opintoaineiston omatoiminen opiskelu
- Opintojakson kokeen hyväksytty suorittaminen
- Harjoituksiin osallistuminen ja osaamisen osoittaminen pelastusryhmän jäsenenä ja ryhmänjohtajana

Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta

- Tietolähteiden käytön hallinta

- Suojaustasojen määrittäminen onnettomuustilanteessa
- Yleisen torjuntataktiikan soveltaminen harjoituksissa

Työn perustana olevan tiedon hallinta

- Ohje pelastuslaitosten sukellus- ja pintapelastustoimintaan 2023:28, sekä kemikaalisukellusopas (TOKEVA 2024)
- TOKEVA 2024
- Pelastusopiston julkaisut liittyen vaarallisten aineiden torjuntaan
- Vaarallisten aineiden kemia

Elinikäisen oppimisen avaintaidot

- Työturvallisten toimintatapojen valinta vaarallisen aineiden torjunnassa
- Pelastusryhmän johtaminen ja torjuntatöiden organisointitaito vaarallisten aineiden onnettomuustilanteessa
- Oppilas kykenee tulevaisuudessa hyvään vuorovaikutukseen vaarallisten aineiden kuljetutuksiin ja kemikaalien käsittelyyn ja varastointiin liittyvien yhteistyö tahojen kanssa

Arviointiasteikko

- HYL hylätty
- 1 tyydyttävä
- 2 tyydyttävä
- 3 hyvä
- 4 hyvä
- 5 kiitettävä

Kirjallisuus

Opintojakson kirjallisuus sovitaan opintojakson alussa ja esitetään toteuttamissuunnitelmassa.

TOKEVA 2024

6.4 Tulevaisuuteen katsova ammatillisen kasvun rakentaja

6.4.1 Kehittämishanke 5 op

Utvecklingsprojekt (5 sp)
Development Project (5 cu)

Osaamistavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa

- laatia itsenäisesti kehittämishankkeen, jossa hän yhdistelee, soveltaa ja hyödyntää opintojensa aikana saatuja tietoja ja taitoja,
- laatia tavoitteet, toteuttamissuunnitelman ja raportoinnin kehittämishankkeeseen,
- analysoida oppimaansa ja arvioida omaa toimintaansa,
- esittelemään hankkeen edetessä pidettävissä seminaareissa työn etenemisen myös suullisesti.

Sisältö

- kehittämishankkeen tavoite, suoritus ja arviointi
- suunnitteluseminaarit
- itsenäinen työskentely
- väliseminaarit
- työskentely ohjaavan opettajan/työelämän edustajan kanssa
- päätösseminaari

Oppimismenetelmät

Kontaktiopetus, työssäoppiminen, itsenäinen oppiminen, tiimioppiminen, kehittämishanke, seminaarit

Oppimateriaali ja oppimisympäristöt

Moodle, kirjallisuus, luokkatilat

Edeltävät opinnot ja yhteys muihin opintojaksoihin ja tutkintoihin

Viestintätaitojen perusteet, ammatilliset aineet

Opintojakson ajoitus

Opintojakso sijoittuu ensimmäiselle ja kolmannelle lukukaudelle.

Osaamisen osoittamistavat

- ☒ Osallistuminen opetukseen ja kurssiin kuuluvat tehtävät
- ☐ Harjoitukset
- ☐ Koe/kokeet (teoria- tai käytännönkokeet)
- ☐ Jatkuva arviointi
- ☐ Vertaisarviointi/360-arviointi
- ☒ Muu, mikä seminaarit ja kehittämishanke
- ☐ AHOT-korvaavuus tai -näyttö

Osaamisen arviointi

Työprosessin hallinta

- Seminaareihin osallistuminen
- Kehittämishankkeen tekeminen
- Palautteen antaminen ja palautteen vastaanottaminen

Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta

- Osaa laatia raportin
- Osaa kirjoittaa ymmärrettävästi ja kieliopillisesti oikein
- Osaa esittää kehittämishankkeen aiheen ja sisällön uskottavasti ja ammatillisesti
- Osaa antaa rakentavaa palautetta muiden kehittämishankkeista
- Osaa hyödyntää saamaansa palautetta

Työn perustana olevan tiedon hallinta

- Raportointiohjeet
- Lähteiden käyttäminen
- Kielenhuolto-ohjeet

Elinikäisen oppimisen avaintaidot

- Tiedonhankkiminen
- Tiedon prosessointi
- Valmius tehdä oppimiseen liittyviä tehtäviä
- Asenne kehittää tulevaa työtehtävää tai työympäristöä

Arviointiasteikko

- HYL hylätty
- 1 tyydyttävä
- 2 tyydyttävä
- 3 hyvä
- 4 hyvä
- 5 kiitettävä

6.4.2 Työharjoittelu 2 op

Praktik (2 sp)

Practical training (2 cu)

Osaamistavoitteet

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa

- soveltaa alipäällystötutkinnon keskeisiä osaamisalueita käytännön toimintaympäristössä,
- arvioida omaa osaamistaan onnettomuuksien ehkäisijänä, pelastustoiminnan johtajana sekä työyhteisöä tukevana esihenkilönä ja soveltaa oppimaansa omaan ammatillisen kehittymiseen.

Harjoittelu toteutetaan pelastuslaitoksessa perehtymällä alipäällystön työtehtäviin. Ennen harjoittelua laaditaan yksilöllinen opiskelijan osaamistarpeet huomioiva harjoittelusuunnitelma, ja harjoittelun päätteeksi harjoittelu kuvataan harjoitteluraporttiin.

Harjoittelu toteutetaan kolmannella lukukaudella.

Harjoittelu arvioidaan asteikolla hyväksytty - hylätty.

7 Opintoja koskevia ohjeita

Pelastusopistolla on hätäkeskuspäivystäjän, pelastajan sekä alipäällystön tutkinto-ohjelmassa lukujärjestyksen mukainen läsnäolovelvoite. Läsnäolovelvoitteella tarkoitetaan opetukseen osallistumista riippumatta toteutustavasta.

Opintojakson vastuuopettaja ilmoittaa opiskelijoille opintojakson läsnäolovelvoitteet opintojakson toteuttamissuunnitelman esittelyn yhteydessä.

Läsnäolon velvoittaviin opintoihin osallistumatta jättäminen voi estää kyseisen opintojakson suorituksen vaativiin jatko-opintojaksoihin osallistumiseen, mikä voi aiheuttaa opiskelijan jatkumisen seuraavan aloittavan kurssin mukana ja aikaansaada alkuperäisen valmistumisajankohdan siirtymisen.

Pelastusopistolla opetusta koskevia yleisiä ohjeita löytyy opiskelijoiden intranetista Petrasta.

7.1 Suoritustavat

Opintojen suoritustavat kerrotaan opetussuunnitelman opintojaksokuvauksissa sekä opintojakson toteuttamissuunnitelmassa. Opiskelu voi olla erilaista opintojakson opiskeluun liittyvää työtä, kuten lähi- ja monimuoto- tai verkko-opetukseen osallistumista, oppimistehtävien tekemistä, harjoitusten suunnittelua, harjoitusalueella tapahtuviin harjoituksiin osallistumista, kalustonhuoltoa tai näyttökokeeseen tai tenttiin valmistautumista.

Joillekin opintojaksoille osallistuminen edellyttää joko pakollisiin aiempiin opintoihin osallistumista tai aiempien pakollisten opintojen suorittamista. Vaaditut aiemmat opinnot ilmoitetaan opintojaksokuvauksissa.

7.1.1 Kokeiden järjestäminen alipäällystökoulutuksessa

Opintojaksojen kirjalliset ja käytännön kokeet järjestetään ko. opintojaksolle varattujen tuntien puitteissa (pois lukien uusintakokeet) ja opettajan ilmoittamana ajankohtana. Kokeisiin osallistuvat kaikki kurssin opiskelijat, eikä niihin erikseen ilmoittauduta. Jos opiskelija ei osallistu opintojakson kokeeseen ilman vastuuopettajan hyväksymää syytä, katsotaan se yhdeksi suorituskerraksi ja johtaa näin hylätyyn suoritukseen.

Kirjalliset uusintakokeet järjestetään vain ja ainoastaan kunkin lukukauden alussa ilmoitettuina uusintakoepäivinä. Uusintoja järjestetään kerran kuukaudessa, uusintakoepäivät ja ilmoittautumisohjeet löytyvät Petrasta.

Opiskelija voi tällöin

- korottaa opintojakson arvosanaa (ks. 7.1.2.),
- uusia hylätyn suorituksen (ks. 7.1.3),
- suorittaa tavanomaisen opintojaksokokeen, jos hän on vastuuopettajan hyväksymästä syystä ollut estynyt osallistumisesta aikaisemmin järjestettyyn tavanomaiseen kuulusteluun.

7.1.2 Opintojakson arvosanan korottaminen

Hyväksytyn opintojakson arvosanaa voi koulutuksen aikana yrittää yhden kerran korottaa Pelastusopiston uusintatenttipäivinä sinä ajankohtana voimassa olevien vaatimusten mukaisesti. Korotustenttitehtävien laadinnasta huolehtii se opettaja, joka antaa tai on viimeksi antanut opintojakson arvosanan. Arvosanan korotusyritys ei voi huonontaa jo saatua arvosanaa. Käytännön kokeiden, testausten ja muiden näyttökokeiden ajankohdat sovitaan erikseen.

7.1.3 Hylätyn suorituksen uusiminen

Hylätyn suorituksen voi uusia opintojakson opiskelun aikaisilla tutkintovaatimuksilla kaksi kertaa. Uusimiset tehdään Pelastusopiston ilmoittamina uusintakoepäivinä. Jos opiskelija ei saa opintojaksoa suoritetuksi kahdella uusintakerralla, hän osallistuu vastuuopettajan määrittämään lisäkoulutukseen/harjoitteluun, jonka jälkeen hänellä on mahdollisuus uuteen koeyritykseen. Jos opiskelija ei saa opintojaksoa suoritetuksi em. menettelyllä, hän opiskelee ko. opintojakson uudestaan seuraavassa mahdollisessa yhteydessä ja opinto-oikeusaikansa puitteissa.

Uusintakoeeeseen ilmoittaudutaan Petrasta löytyvän ohjeistuksen mukaisesti. Jos opiskelija ei saavu ilman hyväksyttävää syytä ilmoittautumaansa kokeeseen, katsotaan se yhdeksi yrityskerraksi. Esim. esittämällä lääkärintodistuksen opiskelija ei menetä oikeuttaan suorituskertaan.

Käytännön kokeiden uusintoja järjestetään kunkin opintojakson vastuuopettajan ilmoittamina aikoina ja niihin ilmoittaudutaan ko. vastuuopettajan ilmoittamalla tavalla.

7.1.4 Opintosuorituksen hylkääminen plagiointi- ja vilppitapauksessa

Opintosuoritus voidaan hylätä, mikäli opiskelija on sitä suorittaessaan syyllistynyt vilppiin. Valvoja voi välittömästi poistaa kuulustelutilaisuudesta vilppiin syyllistyneen opiskelijan. Opintosuoritus voidaan hylätä myös, kun vilppi havaitaan vasta tilaisuuden jälkeen.

Opiskelijaa, joka on Pelastusopiston piirissä harjoittanut opinnoissaan vilppiä, voidaan rangaista. Lain Pelastusopistosta (2006/607) 30 ja 31 §:ssä säädetään rangaistuksesta ja menettelystä kurinpitoasiassa. Oikaisumenettelystä säädetään Lain Pelastusopistosta (2006/607) 37 ja 38 §:ssä.

Opettajat voivat käyttää alkuperäisyyden tarkastuksessa sähköistä plagiaatintunnistusjärjestelmää valitsemillaan opintojaksoilla.

7.1.5 Aiemmin hankitun osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen sekä opintojen hyväksilukeminen

Alipäällystötutkintoon voidaan hyväksilukea aiemmin suoritettuja opintoja. Hyväksilukeminen voi koskea opintojaksoa kokonaisuudessaan tai sen osia. Hyväksiluettavuutta arvioitaessa lähtökohtana on tutkinnon ja sen sisältämien opintojaksojen osaamistavoitteet. Arvioinnissa otetaan huomioon myös aikaisempien opintojen laajuus, sisältö sekä suoritettujen opintojen ikä.

Hyväksilukemismenettely käynnistyy vain opiskelijan aloitteesta. Opiskelijalla on velvollisuus todistaa osaamisensa, ja hänen on esitettävä todistusjäljennökset niistä opintosuorituksista, joihin hän vetoaa. Hyväksilukemista haetaan opintotoimistosta saatavalla lomakkeella.

Hyväksilukemispäätöksen asiassa tekee koulutuspäällikkö opintojakson vastuopettajan esityksestä. Tutkintoon ei pääsääntöisesti hyväksilueta kymmentä vuotta vanhempia opintoja.

Hyväksiluetut opintojaksosuoritukset merkitään yhdellä seuraavista vaihtoehdoista:

K = ennen nykyisiä opintoja suoritettu, tutkintoon hyväksi luettava opintojakso

H = nykyisen koulutuksen aikana muualla suoritettu, tutkintoon hyväksi luettava opintojakso

Hyväksiluku opetussuunnitelmaan kuuluvasta opintojaksosta annetaan siinä laajuudessa kuin se on ilmoitettu kyseisessä opetussuunnitelmassa.

7.2 Opintosuoritusten arviointi ja rekisteröinti

Arvioinnilla tarkoitetaan kaikkia niitä toimenpiteitä, joilla ohjataan ja tarkistetaan opiskelijan opintojen tavoitteiden saavuttamista. Arvioinnilla tuetaan opiskelijaa opetussuunnitelmassa esitettyjen oppimistavoitteiden saavuttamisessa. Arviointiin voivat osallistua opettajien lisäksi esim. opiskelija itse. Opiskelijan suorituksia arvioidaan vertaamalla suorituksia opetussuunnitelman tavoitteisiin.

Jokaisen opintojakson opinnot arvioidaan. Hyväksytyistä suorituksista käytetään numeraalista asteikkoa 1–5 seuraavasti:

1 = tyydyttävä

2 = tyydyttävä

3 = hyvä

4 = hyvä

5 = kiitettävä.

Opintojakso voidaan erityisistä syistä arvioida myös hyväksytty–hylätty arvioinnilla, jolloin merkitään:

S = tutkintoon sisältyvä, hyväksytysti suoritettu opintojakso tai

HYL = tutkintoon sisältyvä, hylätty opintojakso.

Opintojakson sisältö, oppimistavoitteet, arviointiperusteet ja -asteikko päätetään opetussuunnitelmassa ja esitellään opintojakson alussa.

Opiskelijalle on varattava tilaisuus tutustua arvioituun kirjalliseen tai muuten tallennettuun opintosuoritukseen. Suoritukset on säilytettävä kuuden kuukauden ajan tulosten julkistamisesta.

Pelastusopisto pitää rekisteriä opintosuorituksista Primus-opintohallintojärjestelmän (Wilma) avulla. Opintojakson vastuopettaja vie loppuarviointitiedot Wilma-ohjelmaan neljän viikon kuluessa ko. jakson opintojen päättymisestä, minkä jälkeen opiskelijat pääsevät itse rekisteriin seuraamaan omia suorituksiaan. Opiskelijoilla on velvoite seurata opintojansa edistymistä.

Tutkintotodistukset sekä erotodistukset liitteineen säilytetään pysyvästi sähköisessä asiain- ja dokumenttien hallintajärjestelmässä (Acta).

7.3 Oikaisuvaatimus

Arviointiin tai hyväksilukupäätökseen tyytymätön opiskelija voi pyytää oikaisua arvioinnin suorittaneelta 14 päivän kuluessa siitä, kun opiskelija on saanut arvioinnin tulokset ja arviointiperusteiden soveltamisen tai hyväksilukupäätöksen perustelut tietoonsa. Oikaisuvaatimukseen on vastattava viimeistään 14 päivän kuluessa oikaisuvaatimuksen saapumisesta. Edelleen arviointiin tai hyväksilukupäätökseen tyytymätön opiskelija voi hakea oikaisua Pelastusopiston oikaisu- ja kurinpitolautakunnalta 14 päivän kuluessa siitä, kun hän on saanut tiedon päätöksestä. (Laki Pelastusopistosta 2006/607, 37 ja 38 §.)